

«Uz ceļa ir  
kā dzīvē: brauc  
tas, kas iejūgt  
māk.»

P. Rozītis

Redakcijas sleja

## Šķēle un viņa vadītā valdība vēl nav visa tauta

Tamāra Elste

8. martā kļuva zināms, ka valdība tautas vārdā nolēmusi celt Nacionālo bibliotēku jeb «Gaismas pili» ar piespiedu ziedojumiem, paaugstinot maksu par elektroenerģiju. Tas gan neattieksies uz budžeta iestādēm... Tādi lai, tādi tikumi.

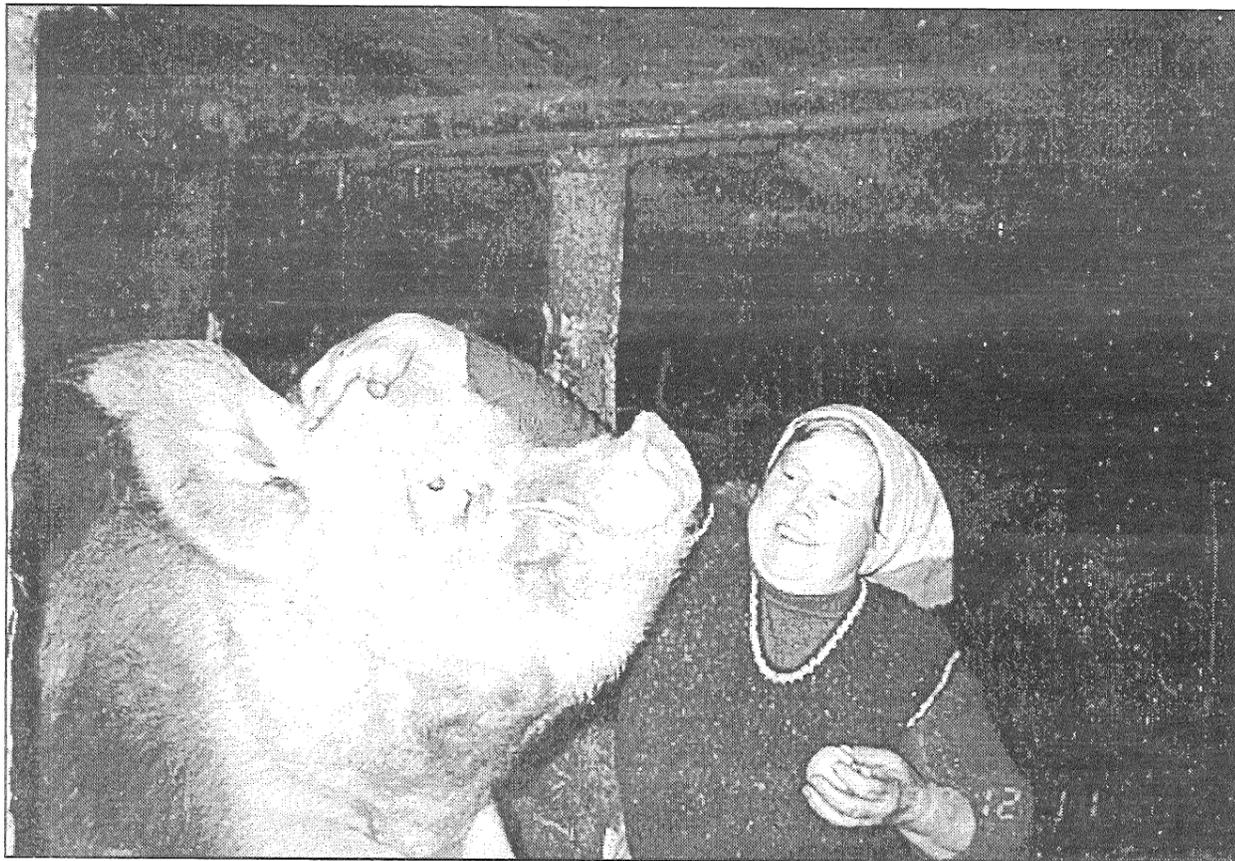
Bibliotēkas projekts, kāds tas iecerēts, tiešām radītu izglītībā un informācijas pieejamībā vienlīdzīgas attīstības iespējas visā Latvijas teritorijā. Tiktu izveidots vienots bibliotēku tīkls, nodrošinot katram un jebkura pagasta iedzīvotājam pieeju datoram vietējā bibliotēkā un caur to iegūt sev nepieciešamo informāciju darbam, mācībai. Tādējādi jaunā Latvijas Nacionālā bibliotēka būs ne vien arhitektonisks monuments, bet gan reāls ieguldījums iedzīvotāju izglītībā.

Protams, projekta realizācijai vajag līdzekļus. Pilnīgi piekrītu, ka naudas vākšanā būtu jāiesaistās visai Latvijas tautai. Bet noraidu veidu, kādā mūsu valdība tautai to tagad gatava uzspiest. Argumentēti protesti ir dzirdami visur. Laikraksta «Dienas Bizness» galvenais redaktors Juris Paiders, piemēram, aicina rakstīt vēstules un vākt parakstus pret valdības izstrādāto likumprojektu par 2,5 procentu nodokļa ieviešanu elektrības maksājumiem. Savāktos parakstus lūdz sūtīt «Dienas Biznesa» redakcijai: a.k. 2, Balasta dambis 3, Rīga, LV-1081.

Pieņemu, ka daļa iedzīvotāju varētu maksāt par elektrību dažus santīmus vairāk. Bet ko darīt tiem cilvēkiem (kā liecina statistika, 80 procenti Latvijas iedzīvotāju dzīvo zem iztikas minimuma), kuri jau tāpat skaita katru santīmu? Tāpat arī uzņēmumiem iztrūkums budžetā nav plānots, tātad — tiks paaugstinātas arī preču un pakalpojumu cenas. Droši vien, būs dārgāk jāmaksā, piemēram, par ūdeni, jo sūkņi taču «ēd» elektrību, kļūs dārgāka maize, jo ceptuvēs taču izmanto elektriskās krāsnis. Cik pašvaldībām izmaksās ielu apgaismojums?.. Kāds būs gara, to kopā turēsim mēs visi, iedzīvotāji.

Tomēr visvairāk trācina tas, ka valdība pirms lēmuma pieņemšanas atkal nav diskutējusi ar tautu, nav apspriešanai piedāvājusi vairākus priekšlikumus. Šis ir kārtējais apliecinājums valdības tuvedzībai, kā arī spļāvients sejā demokrātijai. Arī Valsts prezidente izteicās, ka valdības piedāvātais bibliotēkas celtniecības modelis «nav spīdoša ideja», jo piespiedu maksājumi pazeminās maznodrošināto niecīgos ienākumus un atstās negatīvu iespaidu uz ražotājiem, kuri, gluži pretēji, valdībai būtu jāatbalsta.

Turpinājums 2. lappusē.



Šodien «Novadnieks» rubrikā «Sieviete laukos» stāsta par Anitu Ruču — zemnieku saimniecības «Liesaldes» īpašnieci un Rožkalnu pagasta padomes sekretāri.

«Liesaldes» rukšošā ganāmpulka ciltstēvs Džonatanas (attēlā) tagad jau esot devies uz mūžīgajiem karstupeļu laukiem, un viņa vietā izaudzēts cits. Arī ar to saimniecei Anitai Ručai nodibinātas tikpat labas attiecības kā savā laikā ar Džonatanu. Re, kā viņš smaida, kad viens ābols aiz vaiga, bet otrs kopējai vēl rokā. Foto no Ruču ģimenes albuma.

Materiālu lasiet 5. lappusē.

## Autobusa šoferis izglābj ledū ielūzušu zēnu

Līvija Rancāne

«Novadnieka» redakcijā ieradās Preiļu iedzīvotāja J.Klindžāne, lai pavēstītu par kādu notikumu. Autobusa šoferis, 15. martā braucot pa maršrutu «Preiļi — Rēzekne», no noslikšanas izglābis kādu zēnu.

Preiļu autostacijā, uz kuru «Novadnieka» korespondente devās meklēt šoferi, par notikušo neviens lāgā nezināja. Oļegu Boļšakovu izdevās sastapt īsā brīdī, kad viņš atgriezās no Daugavpils un gatavojās doties reisā uz Viļāniem. Par notikumu viņš pastāstīja sekojošo:

— Braucu uz Rēzekni cauri Gailīšiem, Feimaņiem. Rēzeknes rajona Feimaņos ceļa malā ir diķis, kurā, kā man zināms, kādreiz jau noslīcis cilvēks. Pēkšņi ievēroju, ka ir ielūzis diķa ledus, un ūdeni ķepurojas pavisam mazs bērns. Otrs stāvēja uz ledus un mēģināja viņam palīdzēt. Apstādināju autobusu un metos pie bērniem. Pa ceļam vēl iedomājos, vai negriezties atpakaļ pēc virves, bet sapratu, ka tas tikai aizkavēs. Kad pieskrēju, zēns turējās pie ledus un bija gandrīz uz tā izkļuvis. Izvilku puīseli. No autobusa skrēja vēl viena pasažiere, viņa sauca, ka bērns pazīst, jo tie dzīvojoļ kaimiņos. Vienam esot četri, otram pieci gadi. Cik gadu bija tam, kuru izvilku, es pat nezinu. Bija nobrēcies, izmircis, bet otram visa seja ar dūņām. Uzvedu abus līdz ceļam, un viņi aizjoza uz turpat netālu esošo māju. Sēdos autobusā un devos tālāk.

Tāds, lūk ir šis stāsts. Ar laimīgām beigām. Šogad Latvijā dzirdēti līdzīgi



● Oļegs Boļšakovs. Foto: J.Silickis

notikumi. Ir labi, ja katram nerātnim sargeņģelis atsūta kādu glābēju vīru. Ir bijuši arī traģiski notikumi. Interesanti, ko dara visi vecāki tajos brīžos, kad neredz, ar ko nodarbojas viņu bērni?

Oļegs Boļšakovs stāstīja, ka Preiļu autostacijā par autobusa šoferi strādā jau desmit gadus. Reisos piedzīvoti visādi kuriozi. Visvairāk ar autobusā aizmigušiem dzērājiem. Oļega cilvēciskā daba neļauj viņus vienkārši izmest gala pieturā lietū, sniegā. Parasti aizved uz policiju, sak, cilvēks būs vismaz zem jumta. Oļegam pašam mājās divi bērni. Meitiņai Ievai vēl tikai četri mēneši, Dzintars ejot

1. klasē. Ar istām tēva acīm viņš prot palūkoties uz svešiem bērniem, novērtēt situācijas bīstamību, to novērst.

Jau minētā J.Klindžāne bez tam par Preiļu autobusu šoferiem teica sekojošo:

— Ar Preiļu autobusiem man nākas braukt jau kopš 1979. gada. Tie iziet reisos jebkuros laika apstākļos. Esmu ievērojusi, ka šoferi izpilda mazspējīgāko pasažieru lūgumus: lauku ceļa galā tiek pagaidīts kāds nosebojies pirmklasnieks, vai tiek atļauts izkāpt kādam gados vecākam ar sāpošu kāju. Var teikt, ka vīri godprātīgi veic savu darbu, strādā sava rajona cilvēku labā.

## Nacionālās ziņas

### Deputātiem atkal ir vajadzīga nauda

64 deputāti parlamenta Saimnieciskajā komisijā laikus iesnieguši likumā paredzētos kompensāciju pieprasījumus. Atšķirīgi ir deputātu lūgumi pēc kompensācijām par dzīvojamās telpas īri. Deviņi deputāti pieprasa maksimāli atļauto kompensāciju summu — 200 latus, bet 31 tautas priekšstāvis uzskata, ka viņiem šis pabalsts nav nepieciešams. Atgādināšu, ka visi deputātiem ik mēnesi pienākas kompensācija kancelejas preču iegādei, sakaru pakalpojumu apmaksai un reprezentācijas izdevumu apmaksai 55 latu apmērā. Tāpat atkarībā no dzīves vietas tiek piešķirtas kompensācijas transporta izdevumu segšanai no 93 līdz 167 latiem mēnesī, kā arī kompensācijas dzīvojamās telpas īres izdevumiem.

### Aizņemsies miljonu jaunu pasu izgatavošanai

Ministru kabinets otrdien uzdeva lektu ministrijai organizēt jauno — mašīnlasāmo pasu izgatavošanas konkursu. Pirmajam pusmiljonam jaunā veida pasu jābūt izsniegšanas gatavībā nākamā gada 1. janvārī. Vienas pases pašizmaksa tiek rēķināta ap Ls 1,65, bet par pases izsniegšanu valsts plāno prasīt Ls 10 vai Ls 2 (bērniem). Jauno pasu ārējais izskats tiks tuvināts jau pierastajam Latvijas pasu veidolam.

### Vītols tomēr mācību gadu nepagarinās

Sen tauta ir pieradusi pie ministru fiksajām idejām — rīt darīsim tā, jo es tā domāju! Tomēr sabiedrības sivā pretestība piespiedusi izglītības ministru Māri Vītoli atkāpties no ieceres pagarināt mācību gadu. Skolēnu noguruma samazināšanai vispirms vajadzīga programmu atslodšana no vajadzīgiem faktiem.

### Krasts nemaksā par vasarnīcu

Gandrīz gadu par Ministru prezidenta Jūrmalas vasarnīcas izmantošanu nav maksājis bijušais premjers Guntars Krasts, kas šo mītni izmantoja no 1998. gada vasaras līdz šī gada 7. februārim. Tad arī viņš nomaksājis parādu 4000 latu apmērā par dzīvošanu vasarnīcā. Līdz 1999. gada 31. martam par Krasta mītnāšanas vasarnīcā ir maksājis Valsts kanceleja. Ceturksnī no nodokļu maksātāju naudiņas vasarnīcas izmantošanas izdevumi bija 2035 lati. Tā kā par vasarnīcu no pagājušā gada marta nav maksāts, par to sācis interesēties Valsts nekustamā īpašuma aģentūras ģenerāldirektors Kalvis Bricis, un viņa aktivitāšu dēļ G.Krasts šogad 7. februārī parādu samaksājis. G.Krasts notikušajā vispirms saskata politiskus motīvus.

### Ādamsona lietā spriedums stājies spēkā

Saeimas deputāta Jāņa Ādamsona advokāts trešdien atsaucis apelācijas sūdzību deputāta pārbaudes lietā par sadarbību ar VDK, tādējādi tiesas spriedums stājies spēkā un Saeimai būs jāizvērtē J.Ādamsona mandāta likumību. Tiesa konstatēja, ka J.Ādamsons bijis «PSRS VDK robežapsardzes karaspēka štata darbinieks», bet likums liedz bijušajiem čekistiem kļūt par deputātiem.

### LTV draud pārtraukt ziņu raidīšanu

LTV darbinieki lūdz valsts augstāko amatpersonu palīdzību papildu finansējuma iegūšanai, pretējā gadījumā draudot pārtraukt raidīt vairākus raidījumus, arī ziņas. Šāda apņēmība sabiedrības uzmanības pievēršanai pausta vairāk nekā 50 LTV darbinieku atklātajā vēstulē, kuru parakstījis arī televīzijas ģenerāldirektors Rolands Tjarve. Likums LTV uzdod pildīt nacionālo pasūtījumu, bet pašreizējos finansu apstākļos, valsts dotācijās mēnesi saņemot 326 127 latus, LTV darbinieki kā profesionāļi to veikt nespējot. Lūk kā! Nekas mums pārbiedētajiem skatītājiem neatliks kā skatīties komercikanālus LNT, TV 3 u.c. Droši vien zaudētajos nepaliksim.

Ziņas sagatavoja T.Elste

# Šķēle un viņa vadītā valdība vēl nav visa tauta

Tamāra Elste

### Sākums J. Iappusē.

Cinisms pret tautu vairs neiet nekādos rāmjos. Viss, ko pasludina valdība, ir tikai tautas problēma: maksas mācības, maksas medicīna, dārgie «Lattelekom» tarifi, sliktā veselība, neskoloti un neēduši bērni, augstais noziedzības līmenis, zemās algas utt. Toties ierēdņi un augstākās valsts amatpersonas nesodīti tērē

mūsu nodokļos iemaksāto naudu, un viņu apetīte aug ar katru dienu. Nez, vai kāds pāris gadus atpakaļ varēja iedomāties, ka darba laikā, darba vietā būtu jāiet dušā, jāpasēž burbuļvannā.

Ar katru gadu pieaug ministriju darbinieku prasības, un šodien jau ir nolemts, ka ikvienam ministram automašīnai jābūt ne lētākai par 40 tūkstošiem latu. Gribētu redzēt tās papīru kaudzes, kas lietderīgi aprakstītas un nesušas kādu labumu

valsts sociāli ekonomiskās dzīves augšupejai ministrijā, kur kancelejas preču iegādei tērē prātām neaptveramas summas. Vēl vairāk — man kā nodokļu maksātājam interesē, vai Šķēles kungs nevarētu paskaidrot, kāds konkrēti man ir no tā labums? Vai valdībai tiešām nevajadzētu aizdomāties par taupību pirms tā atkal kāru aci ieskatīsies maznodrošinātās tautas maciņos — vai tur vēl nav aizķēries kāds santīms.

## Padomes «Daugava» pirmā sēde

Lidija Kirillova

14. martā Krāslavā notika Īpaši atbalstāmo reģionu padomes «Daugava» pirmā sēde. No Preiļu rajona tajā piedalījās Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, padomes attīstības plānošanas nodaļas speciāliste Irēna Šaitere, Nodarbinātības valsts dienesta rajona nodaļas vadītājs Staņislavs Bernāns un individuālā uzņēmuma «Pārslā» īpašnieks Vitālijs Pastars. Uz sēdi bija ieradusies arī bezpeļņas organizācijas valsts SIA «Reģionu attīstība» izpilddirektore Aija Bauere.

Par sanāksmes gaitā izskatītajiem jautājumiem «Novadnieku» informēja Irēna Šaitere. — Šoreiz iepazīsimies ar reģionālās padomes uzdevumiem, tiesībām un darbību, kā arī ievēlējām Īpaši atbalstāmo reģionu padomes «Daugava»

priekšsēdētāju un vietnieku. Par padomes priekšsēdētāju ievēlēja Anna Liscova no Krāslavas rajona padomes. (Redakcijas piezīme. Par padomes «Daugava» priekšsēdētājas vietnieci sēdē ievēlēja Irēnu Šaiteri. Viņa arī tika deleģēta pārstāvēt padomi Latgales Attīstības aģentūrā.)

Tuvākajā laikā, pastāstīja I. Šaitere, jāsaprot Īpaši atbalstāmo reģionu padomes darba pamatprincipi, kā arī vietējā attīstības fonda darbības kārtība. Šajā uzdevumā tiks iesaistīti arī juristi. Tikai pēc tam fondu akceptēs Ministru kabinets. «Reģionālā fonda» izpilddirektore Aija Bauere izteikusi prognozi, ka pirmo iesniegto projektu izskatīšanu jaunais fonds varētu sākt labākajā gadījumā tikai septembrī. Tas noteikti atvieglos mazāko projektu izskatīšanu, jo tie vairs nebūs jāšūta uz Rīgu. I.Šaitere atzina, ka saga-

vatotu projektu tiešām sakrājies jau krietni daudz. Lielākos projektus arī turpmāk izskatīs Rīgā.

I.Šaitere atgādināja, ka šī gada 15. novembrī Preiļu rajonam beidzas termiņš piešķirtajam īpaši atbalstāmā reģiona statusam. Pašlaik Rīgā ir izveidota darba grupa, kura strādā, lai termiņu pagarinātu līdz nākamā gada jūnijam. Tā pamatā ir fakts, ka, neskatoties uz to, ka īpaši atbalstāmā reģiona statuss piešķirts 1997. gada novembrī, reāls darbs tika uzsākts 1998. gada jūnijā. Sakarā ar to zemniekiem un uzņēmējiem krietni jāaktivizējas, lai iesniegtu projektus un saņemtu kredītprocenu atmaksu vai nodokļu atlaides. Pašvaldībām, savukārt ir iespējas gatavot infrastruktūras projektus, kā arī projektus, kas saistīti ar uzņēmējdarbības veicināšanu pašvaldībās.

## Atkritumu vākšana tiek sakārtota

Lidija Kirillova

Pagājušajā gadā «Novadnieks» rakstīja par to, ka Preiļos pašvaldības uzņēmums «Saimnieks» daļā pilsētas pāriet uz jaunu sadzīves atkritumu savākšanas kārtību. Pēc grafika braucošo atkritumu savācējmašīnu, kuru pie dzīvojamām mājām jau gaidīja ļautiņi ar maisiņiem, kastītēm un spainiņiem rokās, nomainīja konteineri. «Saimnieka» vadība toreiz skaidroja, ka konteineri pagaidām esot eksperiments, tad jau redzēšot, vai cilvēkiem tā lieta iet pie sirds.

Par to, kā tiek vērtēta ieviestā konteineru sistēma atkritumu savākšanā, «Novadniekam» stāsta pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» direktors Antons Krišāns.

— Pašlaik Preiļos tiek izmantoti apmēram 120 atkritumu konteineri. Atkritumu savākšana tikai konteineros notiek Saltupes ielā, «Lauktechnikas» mikrorajonā, akciju sabiedrības «Preiļu siers» dzīvojamajā masīvā un Liepājas ielā.

Šai sistēmai ir gan savi plusi, gan mīnusi. Galvenais pluss ir tas, ka cilvēkiem tagad dotas pilnīgas tiesības izvēlēties, kad un kurā brīdī atbrīvoties no mājās sakrātajiem atkritumiem. Neviens vairs nav jāpielāgojas savācējmašīnas grafi-

kam. Starp citu, esam ievērojuši kādu likumsakarību. Laikā no pulksten 17.00 līdz apmēram 18.30 pie savācējmašīnām ir ļoti maz cilvēku. Ilgi nevarējam saprast, kas par lietu. Tad pavisam nejauši attapāmies, ka tajā laikā televīzija rāda seriālus. Protams, ka mājsaimnieces tos skatās, tāpēc atkritumu mašīnas grafiks piemirstas.

Tur, kur novietoti konteineri, māju pagalmos un ielu malās neveidojas stihiskās izgāztuves. Gandrīz vienmēr atkritumi tiek ievietoti konteineros. Protams, mēs cenšamies tos izvest regulāri, jo pārpildītās tvertnes provocēs spaiņu saturu izgāzt turpat zemē. Mūsu darbinieki pēc konteineru atbrīvošanas vienmēr sakopj apkārtni.

Taču ir arī kāda problēma. Visiem konteineriem ir samērā smagi vāki. Ja, piemēram, mamma sūta savu mazgadīgo bērnu izmest atkritumu sainīti, mazajam diez vai pietiks spēka pacelt vāku. Tomēr to nedrīkst atstāt arī vaļā, jo konteinerā noņemti ieradīsies panašoties arī kāds klaiņojošs kaķis, kas var piemēslot apkārtni.

No minēto mikrorajonu iedzīvotājiem nav saņemtas sūdzības, ka šāda atkritumu savākšanas sistēma viņus neapmierinātu. Tāpēc domājam, ka šovasar konteinerus ieviesīsim arī Celnieku ielas

dzīvojamo namu masīvā. Masīva plānojums ir samērā moderns, iespējams izvēlēties vietas, kur konteinerus novietot, lai tie netraucētu ne iedzīvotājiem, ne arī savācējmašīnām. Piemēram, Rancāna ielā un Rēzeknes ielā mājas izvietotas tā, ka vietu konteineru izvietojumam atbilst praktiski nav iespējams. Ja vienas mājas iedzīvotāji būs apmierināti, otriem noteikti būs iebildumi — konteineri atrodas pārāk tuvu vai pārāk tālu.

Ir arī cita problēma — jaunos konteinerus, kuriem ir ritentiņi un kurus tāpēc ir ērti piestumt pie savācējmašīnas, nevar novietot zālājā, dubļos, vietā, kur ir mīksta grunts. Konteineriem vajadzīgs stingrs pamats — betons vai asfalts.

Pašlaik pilsētā ir tikai kādi 40 vecie konteineri, tos izvedam ar automašīnu GAZ-53. Jaunos konteinerus apkalpo Mercedes markas atkritumu savācējmašīna. Lai nodrošinātu Celnieku ielas mikrorajonu, vajadzēs iegādāties jaunus, to cena atkarībā no ražotājfirmas un kvalitātes svārstās ap 60 latiem.

Arī šogad, iestājoties siltam un sausam laikam, rīkosim pilsētas sakopšanas talkas un aicināsim talkā arī iedzīvotājus. Pie katras mājas noteiktā laikā būs tehnika, kurā varēs sakraut pa ziemu sakrājumus, iztīrīt pagrabus.

## Kas finansēs internātskolas?

Līvija Rancāne

Valsts pašvaldībām sagatavojusi tādu «dāvanu», ka vispārīgizglītojošo internātskolu finansēšana turpmāk jāuzņemas pašvaldībām. Rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis teica, ka nav pat skaidrības, par kādām pašvaldībām iet runa, — vai par to, kuras teritorijā skola atrodas, vai par rajona pašvaldību.

— Mēs, izglītības pārvalžu darbinieki, šiem jautājumiem esam pievērsuši uzmanību visos līmeņos, — teica Andrejs Zagorskis. — No valsts puses absolūti nepareizi pārtraukt internātskolu finansējumu. Saprotais, ka, veicot kontroli in-

ternātskolu tīklā, Izglītības un zinātnes ministrija izdarīja tādas secinājumus, ka daudzās skolās audzēkņu kontingents nav atbilstošs esošajiem nolikumiem. Tajās mājās ne tikai nelabvēlīgu un trūcīgu ģimeņu bērni, bet uz valsts rēķina izglītojas arī citi bērni. Taču šo lietu varēja sakārtot, nevis pieņemt tādu radikālu lēmumu. Varu apgalvot, — ja pašvaldībām būs jāsedz savu bērnu uzturēšana šajās skolās, kas sanāks ļoti dārgi, tās nesūtīs bērnus uz internātskolām.

Taču ļoti daudzos gadījumos bērni ievietošana internātskolā ir glābiņš, lai viņi izņemtu ne tikai no nelabvēlīgās ģimenes, bet arī no tās vides, kurā dažreiz

ir kriminogēna situācija. Vietējām pašvaldībām ir ļoti sarežģīti šādās situācijās atrast izeju. Bez tam daudzās vietējās pamatskolās nav internātu, kuros būtu izvietojami no ģimenēm izņemtie bērni.

Daudzās pašvaldībās un pagasttiesās atbildība par bērniem un ģimenēm nebūt nav augstā līmenī. Jo kā citādi izskaidrot, ka pirmsskolas vecuma bērni tiek atrasti slimnīcā ļoti smagā stāvoklī. Savukārt skolas vecuma bērni ar veselības traucējumiem daudzus gadījumos tiek sūtīti nevis uz palīgskolām, bet gan uz Aglonas internātgimnāziju. Vecāki sedz bērnu ēdināšanas izdevumus. Lielākus izdevumus viņi nespēs segt.

# Palīdzot citiem, palīdzam sev

Ginta Kraukle

Līvānu fondā «Baltā māja» apmācības beigušā atbalsta grupu vadītāji. Kā pastāstīja «Baltās mājas» sociālā darbiniece **Inguna Badune**, apmācība veikta projekta «Ģimenes atbalsta un krīzes centra izveidošana un sadarbības tīkla veidošana Jēkabpilī, Preiļos un apkārtnējos pagastos» ietvaros. 160 stundu mācību programmā dalībnieki ieguva atbalsta grupu organizatora un vadītāja izglītību, saņēma Valsts ģimenes veselības centra izdotu sertifikātu. Apgūtā programma palīdzēs visdažādākajās situācijās, kādas veidosies turpmākajā grupu darbībā. Apskatītās tēmas saistītas ar fizisko un garīgo veselību, ritmiem un cikliem cilvēka dzīves laikā, krīzēm un to pārvarēšanu, ģimeni un bērniem, ģimenes plānošanu. Seminārus vadīja psihologi G. Bušs, J. Čihanoviča, seksologs J. Zālītis, narologs A. Brokāns, ginekoloģe R. Strautmane. 28 kursu beidzēji (17 no Preiļu rajona) ir ieguvuši sertifikātu un uzsākuši atbalsta grupu veidošanu. Iecerēts veidot atbalsta grupas pusaudžiem, cilvēkiem ar atkarībām, piemēram, no alkohola, līdz-

atkarīgajiem ģimenes locekļiem, sievietēm — ilgstošām bezdarbniecēm, depresīviem cilvēkiem, jaunajām ģimenēm, bērnu invalidu vecākiem, ģimenēm ar dažāda rakstura problēmām. Atbalsta grupas tiks organizētas, lai radītu iespēju iesaistīties tiem cilvēkiem, kuriem tas ir visvairāk nepieciešams. Daži kursu dalībnieki sniegs arī individuālas konsultācijas.

Atbalsta grupas ir savstarpējs palīdzības veids, kas sabiedrībā vēl nav plaši pazīstams. Grupā darbs balstās uz katra dalībnieka vēlēšanos palīdzēt sev un pārējiem risināt problēmas. Darbības mērķis ir kopīgiem spēkiem un ar savstarpēju atbalstu kļūt par savas dzīves noteicēju.

### Kas ir atbalsta grupa?

Cilvēku grupa (6-10 dalībnieki), kurus vieno līdzīgas problēmas un ir vēlēšanās tās risināt.

Darba metode: regulāras grupu sanāksmes vienu reizi nedēļā. Nodarbības ilgums 1-1,5 stundas.

### Atbalsta grupas būtība:

- ◆ gūt atbalstu no citiem;
- ◆ sniegt savu atbalstu citiem.



● Atbalsta grupu vadītāji ir gan medicīnas, gan izglītības, gan pašvaldības iestāžu darbinieki. Foto: J. Magdaļenoks

- Atbalsta grupas darbības mērķis:
  - ◆ iemācīt saprast savas un citu jūtas;
  - ◆ iemācīties pašam veiksmīgi risināt problēmas;
  - ◆ justies labi;
  - ◆ būt apmierinātam ar sevi.
- Atbalsta grupas darbības galvenais princips:

- ◆ konfidencialitāte;
- ◆ par informācijas noplūdi atbildīgs katrs grupas dalībnieks.

Iesaistīties atbalsta grupas darbībā var ikviens iedzīvotājs. Plašāku informāciju par jauno palīdzības veidu var saņemt arī «Baltajā mājā» Stacijas ielā 2, Līvānos (tāl. 44951).

## Kā cīnīties pret sakņu dārzu postītājiem

Antons Rancāns

Klāt pavasaris, cilvēki ar nepacietību gaida, kad zeme apzūs un sasils, lai gatavotu augsni sakņaugu un augļu dārzos, stādītu un sētu. Mostas arī daudz kaitēkļi. Lielu postu nodara gliemeži, skudras, dažādi lapu un pumpuru graužēji, žurkas, kumji un citi.

Kurmju aizbaidīšanai jau no laika gala pielieto vēdzirnāviņas, kas griezdamās, vibrācijas novada augsni un tas nepatīk šiem alotājiem. Dzirnāviņas papildina ar robainu veltnīti, kas izdod tarkšņošanas skaņas. Bieži uzstāda vairākas dzirnāviņas. Var izmantot arī zemē ieraktas tukšas pudeles, kas vējā svilpj. Šie sliekū, majjvaboļu un citu kāpuru, arī sīko dzīvnieciņu mazuļu ēdāji gadā dod 4-5 un vairāk pēcnācējus, kuri pēc mēneša meklē savu dzīvesvietu. Kumji labi pielāgojušies dzīvei augsnē, irdenā zemē var ienirt dažu sekunžu laikā, pārpeld nelielu upīti, darbojas visu gadu.

Aizbaidīšanai alās ievieto adatāinus rožu vai ērkšķu stublājus, dzeloņstieplu atgriezumus. Daži dārzkopji uzskata, ka kumji necieš cūku pupas, tāpēc stāda tās. Efektīva esot izsviešana ar lāpstu rakšanas laikā: kumji darbojas periodiski un noteiktā laikā, to var pamanīt no augsnes virskārtas kustībām.

Racēji necieš viegli gaistošas ķīmiskas vielas, kā arī vielas ar spēcīgu smaku (nāfta, petroleja, benzīns, formalīns u.c.), labi nodēr kalcija karbīds, sēra dioksīds vai sērogleklis, ar kuru var izgāzēt alas. Var izmantot arī biškopju dūmekļus, tajos dedzinot kadiķus. Mehāniskai ķeršanai lieto īpašus slazdus, zem alas ierok dziļu māla krūzi vai podu, lai netiek laukā. Bet jāatceras tas, ka kumjis ir arī derīgs dzīvnieks, apēd kaitēkļu kāpurus, kūniņas, palīdz celt ražu, darbojas kā meliorators, jo pa tā alām aiztek liekais lietuss ūdens. Augu saknes neēd, bet izcilā, sarakstās alas pievilina peļveidīgos.

Viena žurku ģimene trīs četras gados dod līdz 200 pēcnācēju. To iznīcināšanai un aizbaidīšanai bez sanitāri epidemioloģiskajiem paņēmieniem, indēšanas (efektīvs franču izstrādātais bromtalīns u.c.), der ķeršana ar slazdiem, maza izmēra zivju āķiņiem. No žurkām var tikt vaļā arī ne-tradicionāli — ar ultraskaņu, kuras radītie apstākļi tās padara vienaldzīgas pret barību un žurkas nolemtas bada nāvei.

Zemesvēži (ķireļi jeb racējcirceņi) stipri kaitē dārzos, īpaši lecektīs. Pārziemo zemē, komposta kaudzēs u.c., mātītes izdēj oļiņas,

no kurām izšķiļas kāpuri. Tiem patīk puķkāpostu, gurķu, pupiņu un citu dēstu sulīgie stublāji augsnes virskārtā, arī saknes. Ēd sliekas, gliemežu un kukaiņu kāpurus. Sevišķi patīk irdena, mitra, bagātīgi mēslota augsne, īpaši dīķu krastos un grāvju malās. Mātīte izvēlas saulainas vietas, tur nograuz augus, jo tad labāk sasilst ligzda — pēc novītušajiem augiem var atrast šo slēptuvi un iznīcināt. Zemesvēžu apkarošanu sekmē augsnes pareiza apstrāde. Var lietot daudz un dažādas indes, piejaucot izmērcētiem vai vārietiņiem kukurūzas, rīsu, kviešu graudiem vai zirņiem, miltiem.

Pārošanās laiks zemesvēžiem ir maija siltajās naktīs, tad dzirdamas to «dziesmas» alu priekšā, var vērot zemes pārlidojumus. Maija sākumā kaitēkļi virs augsnes sakrauj salmus, svaigu zirga mēslu kaudzītes — tur mātītes lien dēt oļiņas. Zemesvēžus var savākt arī traukos, kuros ielej pa ēdamkarotei saulespuķu eļļas, ierokot starp vagām, lai trauka mala ir vienādā līmenī ar zemi. No plēvju siltumnicām aizbaida, sarokot grāvīšus apkārt, kuros iebertas ar petroleju samitrinātas smiltis vai zāģu skaidas. Septembrī vairākas vietas dārzā ierok spaiņus ar lapu un trūdvielu sajaukumu, pārklāj ar 30-50 milimetrus biezu zemes kārtu: tur zemesvēži lien meklēt siltu vietu ziemošanai. Daži dārzkopji iesaka dārzā audzēt nelķes vai samtenes — zemesvēži neciešot šos augus.

Latvijā sastopami vairāku sugu gliemeži. Tie sevišķi savairojušies, pateicoties pēdējo gadu siltumam un bagātīgajiem nokrišņiem vasarās, kā arī tāpēc, ka viņu dabiskie ienaidnieki (vārnas un žagatas) barību vieglāk atrod pilsētu atkritumu tvertnēs. Gliemežus iznīcina vārdes, krupji, skrejvaboles. Gliemežmātīte vasaras sākumā izdēj ap pusimtu oļiņu, pēc pusmēneša no tām izšķiļas jaunie gliemeži. Kopā ar vecajiem tie izgauž lielus robus dārzāju lapās, apskādē kultūraugu jaunus dzimumus. Barojas galvenokārt naktīs un miglānās dienās.

Apkarošanas pamatā ir agrotehnika — augsnes uzrušināšana, savlaicīga ravēšana un applāušana, jo gliemežiem patīk ēnainas vietas. Visvienkāršāk ir savākt rītos un vēlu vakaros, kad tie aktīvi mēlojas cerojošos augos, ziedpumpuros, lapu aizmetņos



un lapās. Ieteicams vagu starpās ievietot rabarberu lapas, dēlišus, azbestcimenta (šīfera) lauskas, ruberoida vai papes atgriezumus, kāpostu vai ķirbju lielās lapas, vecus cementa maisus — pa nakti kukaiņi palien apakšā un tos var salasīt iznīcināšanai. Efektīva esot apelsīnu miziņu izbārstīšana, sevišķi lecektīs — gliemeži tām piesūcas un ir viegli savācami.

Var pielietot ķīmikālijas, uzturēšanās vietās izkaisīt pelnus, kaļķus, superfosfātu vai vara un kaļķu sulfāta maisījumu, sinepju pulveri. Mazos gliemežus apēd vistas, bet ar lielajiem lieliski tiek galā pīles. Pagarbos iznīcina ar vārāmās sāls šķīdumu.

Pret sprakšķiem — vaboleņ polifāģiem jeb visēdājiem, kuru kāpurus tautā sauc par drātstārpiem, cīnīties ir diezgan grūti, jo tie veģetē galvenokārt augsnes virsējā slānī, kur ķīmikālijas lietot aizliegts. Apkaro, augsni aparat rudenī, vasarā rūsinot un kopjot, tā likvidējot dzeltenos kāpurus. Šīs vairāku sugu vaboles bojā visus dārzeņus, izņemot pākšaugus, linus, sinepes, rapsi, griķus. Kāpuri, kuri aug vidēji četrus gadus, augļos (burkānos, kartupeļos, kaļos, bietēs, arī gladiolu sīpolos) izgauž ejas, uzbrūk galvenokārt slimiem un mehāniski bojātiem eksemplāriem.

Skudru iznīdēšanai to mājokļos noliek sekus traukus ar kukurūdeni, sirupu vai medu, kam piejaukts raugs. No sakņu un augļu dārzjiem aizbaida ar sabertzām rabarberu lapām, no koka ēkām un bišu stropiem — skudru ceļos vai mājokļu tuvumā noliekot tomātu lapas. Faraonskudras iznīcina ar ēsmu, kur uz 2 glāzēm ūdens, kas uzkaršēts līdz vārīšanās temperatūrai, izšķīdina 3/4 tējkarotes cukura, 2 nepilnas ēdamkarotes (50 gramus) boraka un 1 ēdamkaroti medus, samērcē maizi un izliek. Ēsmu maina ik pēc 2-3 nedēļām pret citu, piemēram, 100 gramus maltas gaļas vai olas baltuma iemaisa 3-4 gramus boraka utt. Meža skudras aizbaida, ejas aplejot ar stipru saimniecības ziepju ūdeni vai lizolu. Tomēr jāpadomā, vai tas jādara, jo dārzā skudras iznīcina kaitēkļus un to oļiņas, veic sanitāru funkcijas — vai mums vērts būt tik nepateicīgiem?

Atbildot uz lasītāju jautājumiem, publikācija sagatavota pēc preses un speciālās literatūras materiāliem

## Kā pareizi izpiķēt tomātus

Pareizi un akurāti veikta iepiķēšana — garantija vienādiem un veselīgiem stādiem. Augsnes temperatūrai jābūt 14-16°C.

Pirms stādiņu izpiķēšanas (arī pirms jebkuras pārstādīšanas) tos spēcīgi salaisa ar tīru siltu ūdeni, ļauj padzerties, pagaida, līdz tie nožūst, un var sākt darbu. Tad stādiņus ir viegli atdalīt citu no cita, nenoraujot tiem sīkās, ar aci nesaskatāmās, saknītes. Piķējot jaunus tomātiņus, tos iedziļina līdz dīgļlapaiņām. Tas jādara ļoti uzmanīgi.

Jaunā stādiņa kātiņu klāj pūkains aizsargmatīņu slānis.

Cilvēka rupjie pirksti to aizskarot var savainot, tā traumējot mazo stādiņu un traucējot tam iedzīvoties jaunajos apstākļos. Tāpēc stādiņu drīkst ņemt tikai un vienīgi aiz dīgļlapām, nepieskaroties kātiņam.

Ievietojot stādiņu atbilstošajā padziļinājumā, zeme viegli jāpiespiež pie auga saknītēm, pie kātiņa tā saudzīgi jāpieber. Pie saknītēm zeme nedrīkst būt sablīvēta, kā arī nedrīkst palikt gaisa burbuļi. Kā vienā, tā otrā gadījumā stāda ieaugšana tiks aizkavēta. Katram dārzkopim piķējot to jāiemanaš sajūst. Pie izpiķēšanas (arī pārstādīšanas) laista ļoti maz, lai augsni nesablīvētu, lai tajā cirkulētu gaiss, jo saknītēm tas nepieciešams priekš ātras un veiksmīgas iedzīvošanās. Nereti augu piķēšanas un pārstādīšanas dienas ir saulainas. Tad tikko iepiķētie tomātiņi jāpasargā no tiešiem saules stariem, tos novietojot ēnā vai pārklājot ar avīzi.

Tāpat jānoēno 1-2 dienas siltumnicā vai laukā izstādītie tomāti, ja dienas ir karstas, vējainas un spoža saule. Jārūpējas, lai augs pārstādīšanu nepieņemtu kā traucējumu, bet kā dzīves apstākļu uzlabojumu.

## Cik ilgi var uzglabāt sēklas

Profesionāliem paredzētās sēklas, kuras iepakotas folijas iepakojumā, atkarībā no kultūras var glabāt 2 līdz 5 gadus (neatverot iepakojumu). Šo sēkļu iepakojumi ir izturīgi pret gaisa mitrumu, kas ļauj sēklām saglabāt nemainīgu kvalitāti.

Arī daudzās amatieriem paredzētās sēkļu paciņās sēklas ir iepakotas nelielā folijas iepakojumā, kas aizsargā tās no nelabvēlīgiem apstākļiem.

Pēc preses materiāliem

## Isziņas

■ Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns informēja «Novadnieku», ka ar Pašvaldību lietu pārvaldi praktiski jau gandrīz pilnībā saskaņota Preiļu pilsētas, Preiļu un Aizkalnes pagasta apvienošanās (sadarbības) izpētes tāme un darbu sākšanas laiks (no 17. marta). Ar pašvaldību lietu pārvaldi tiks parakstīts līgums par šī pasūtījuma veikšanu.

■ 14. martā Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns tikās ar Latvijas Jauno uzņēmēju asociācijas vadītāju Aigaru Štrausu. Asociācija pirms kāda laika uzsākusi jaunu un interesantu projektu — «Apdzīvosim Latvijas pils». Taču tas nebūt nenozīmē, ka jau tuvākajā laikā uz labu mainīsies arī Preiļu pils liktenis. Kā uzsvēra I.Meluškāns, pašlaik svarīgi ir nodibinātie kontakti un interese, ko par Preiļu pili izrādīja asociācijas vadība. Tika panākta vienošanās, ka Latvijas Jauno uzņēmēju asociācija tuvākajās dienās uz Preiļiem atsūtīs savus priekšlikumus un idejas problēmas risinājumam, lai tos varētu apspriest jau tuvākajā Preiļu pilsētas domes sēdē.

L.Kirillova

■ Rušonas pagasta tautas namā notika koncerts, kurā uzstājās pieci deju kolektīvi. Pagasta deju kolektīviem tas bija savdabīgs ģenerālmēģinājums pirms rajona skolu deju kolektīvu skates Līvānos. Koncertā piedalījās Rušonas pagasta deju kopa, Aglonas vidusskolas 1.-2., 3.-4., 5.-6. klašu deju kolektīvi, Jaunaglonas arodvidusskolas deju kolektīvs. Visus šos kolektīvus vada Rušonas pagasta tautas nama vadītāja Dina Staškeviča. Dejojāji ir apguvuši skolēnu dziesmu un deju svētku repertuāru un ir gatavi cīnīties par tiesībām dejot uz Mežaparka estrādes. Pagastā sarīkotais koncerts deva iespēju vadītājam novērtēt savus kolektīvus kopkatā, uz skatuves, gatavojoties rajona skatei.

■ Līvānu bērnu un jauniešu centrs aicina Līvānu novada un Jersikas pagasta pusaudžus vecumā no 12 līdz 16 gadiem piedalīties konkursā «Tinis 2000». Erudīcija, talants un prasme vispirms būs jāparāda pusfinālā, kas paredzēts 27. martā pulksten 10.00 Līvānu bērnu un jauniešu centrā. Konkursa fināls notiks 31. martā Līvānu kultūras namā.

■ Uz Naturalizācijas pārvaldes un Latgales televīzijas kopīgi rīkoto konkursu «Latvijā manas mājas» Rēzeknē šodien devusies Kolosovu ģimene no Preiļiem. Šī ģimene uzvarēja konkursa rajona kārtā.

L.Rancāne

■ 15. martā Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns un viņa vietnieks Aivars Smelcers piedalījās Saldus pagasta deputātu sanāksmē, kurā galvenais jautājums skāra pašvaldību reformu. Kā «Novadniekam» pastāstīja Aivars Smelcers, saldniešus interesēja Līvānu novada pašvaldības pieredze apvienošanās jautājumā, problēmas un grūtības, kas radušās apvienošanās gaitā un pēc tam. Arī Saldus variantā par apvienošanas domā pilsēta un tuvējais pagasts. Līvāniešiem ticis jautāts, kādēļ izvēlēts apvienošanās ceļš un kā jaunais administratīvais modelis darbojas pašlaik.

■ Līvānu pensionāru apvienības dalībnieki 17. martā uzņēma viesi no Gulbenes. Kā «Novadniekam» pastāstīja Līvānu pensionāru apvienības priekšsēdētāja Veneranda Caune, Līvānu fondā «Baltā māja» noritēja tikšanās ar Gulbenes pensionāru organizācijas priekšsēdētāju Līviju Liepu, kura nesen atgriezās no Austrālijas. Līvānieši viesiņi izjautāja par Austrālijā dzīvojošo pensionāru aktivitātēm un dzīves apstākļiem šajā tālajā zemē.

G.Kraukle

# Otrā pasaules kara tehnika Preiļos



● Raimondam Valteram modeļu veidošana ir vaļasprieks. Maizes darbs viņam ir reklāmas veidošana un noformēšana.

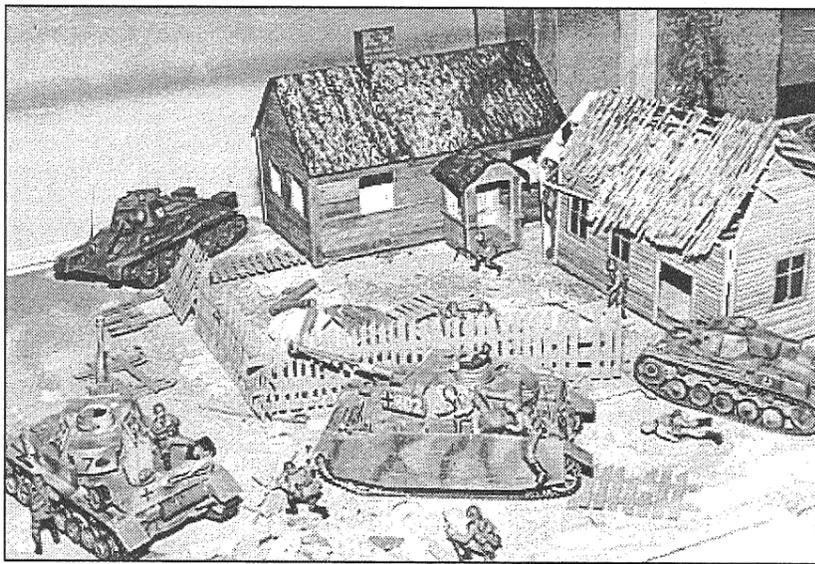
Lidija Kirillova

Padomju, vācu, sabiedroto armiju tehnika — tanki, lielgabali, transporta mašīnas, motocikli, bruņu transportieri, ložmetēji, karavīri ar šautenēm, aviācijas bumbu izrautas bedres, sagrautas ēkas, pusedeģušas mājas, tranšejas, ierakumi, blindāžas... Tas viss un vēl daudz kas cits vērojams tepat Preiļos.

Ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieču iniciatīvu un gādību kinoteātrī «Ezerzeme» 13. martā tika atklāta unikāla Otrā pasaules kara tehnikas izstāde. Skaidrības labad jāpiebilst, ka tehnika ir gluži kā īsta, tikai 35 reizes mazāka par reālo. Ekspozīcijā skatāmi jalgavnieka Raimonda Valtera veidotie modeļi. Izstādes atklāšanas dienā viņš bija Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja viesis un galvenais gids savā izstādē.

Atklājot izstādi, Raimonds pastāstīja, ka ekspozīcija uz Preiļiem ir atceļojusi no Jēkabpils un mūsu pilsēta ir jau četrpadsmitā vieta Latvijā, kur daudzi jo daudzi interesenti var iepazīties ar kara laika tehniku. Pilnīgi viss — mājas, tranšejas, cilvēki, tanki ir veidoti mērogā 1:35, tas ir modelistu pasaulē visiecienītākais standarts, šajā mērogā sastopams arī visplašākais modeļu sortiments. Rūpīgajā un akurātā modeļu gatavošanas un diorāmu veidošanas procesā tiek izmantoti visdažādākie materiāli — kartons, pape, šifera gabaliņi, zaģu skaidas, vārdu sakot, viss, kas vien sastopams apkārtējā vidē un pirmajā mirklī šķiet pavisam nederīgs. Bet Raimonds saka, atliekot tikai iedarbināt fantāziju un visam var atrast savu īsto vietu.

Pirmā interese par kara tehnikas modeļu veidošanu Raimondam radusies četrus gadus vecumā, kad tēvs uz Ziemassvētkiem zēnam uzdāvinājis spēļu zaldātiņus. Tie bijuši pavisam parasti veikalā nopērkami zaldātiņi, plakani un diezgan neizteiksmīgi. Gadu gaitā interese nav zudusi, tikušas iegūtas papildus zināšanas. Bet tikai 1992. gadā Raimonds nopietni ķēries pie savas idejas realizēšanas, jo ie-



● Viena no Raimonda Valtera veidotajām kara ainiņām. Foto: J.Silickis



● 2000. gada 7. janvāris. Ziemassvētku kauju piemiņai Ložmetējkalnā. Vācu virsnieks (R.Valters) skaidro kaujas uzdevumu.

priekš kara tehnikas modeļi Latvijā praktiski nebija pieejami. Vienīgais izņēmums bija lidmodeļi, bet arī tie — pārsvarā pasažieru un kravas lidmašīnas, kas tika izmantotas Otrā pasaules kara laikā.

Raimonds ir uzskaitījis, ka Otrā pasaules kara gaitā padomju, vācu un sabiedroto armiju bruņojumā bija apmēram 1000 dažādu tehnikas modifikāciju. Savāktas pašlaik ir tikai apmēram divsimt vienības, no kurām deviņdesmit aplūkojamas izstādē Preiļos. Mākslinieks smejas, ka esot iecerējis savākt pēc iespējas lielāku modeļu skaitu, tāpēc gadiem divdesmit vai trīsdesmit darba pietiekot. Pēdējais karš, kas granda pāri visai Eiropai, bija ļoti bagāts ar konstruktoru tehnisko domu dažādību un ar daudzajiem bruņojuma prototipiem. Piemēram, padomju tankam T-34 vien esot bijušas piecas vai sešas modifikācijas.

Kamēr daudzie jaunie interesenti aplūkoja ekspozīciju un prātoja, ko kara tehnikas speciālistam jautāt, arī «Novadniekam» radās izdevība aprunāties ar Raimonu. Noskaidrojām, ka viņam ir arī kāda cita un nebūt ne mazāk aizraujoša brīvā laika pavadīšanas iespēja. Raimonds ir Latvijas virsnieku interešu kluba biedrs un darbojas kara vēstures nodaļā. Viņš ir to aizrautīgais un, kā daudzi saka, «jocīgo» vidū, kuri, pieauguši vīri būdami, «spēlē kariņus». Gan Latvijas

preses izdevumos rakstīts, gan televīzijā rādīts, kā kluba biedri rāda Pirmā pasaules kara ainas Ziemassvētku kauju piemiņai Ložmetējkalnā vai arī Jūglas kaujas Brīvdabas muzejā.

Kā atzina Raimonds, Latvijas vēsture ir tik bagāta un daudzveidīga, ka visu apgūt un uzziņāt nav iespējams. Virsnieku interešu klubā apvienojušies cilvēki jau sen sadalījušies pēc tuvākām interesēm, esot senlatvieši, esot livonieši, Napoleona kara gājienu, protams, arī abu pasaules karu pētītāji.

Latvijas tautā kara vēsturei ir īpaša vieta. Viss, ko dara Raimonds un viņa domubiedri, neļauj aizmirst simtus un tūkstošus Latvijas vīru, kuri krita ne tikai savā tēvu zemē, bet arī svešos kauju laukos. Tā ir vēstures pasniegšana nevis caur sausām skolas grāmatu lappusēm, bet ar taustāmiem objektiem, ar ieročiem, karavīru formām, kur katrai pogai un uzšuvei sava noteikta vieta, ar šaušanu, ar spridzināšanu, kas tā patik zēniem. Tas ir kā teātris, kā filma, kur ir iespējams darboties arī pašam, ja vien pietiek uzcītības, neatlaidības.

Izstāde «Otrā pasaules kara tehnika» kinoteātrī «Ezerzeme» būs skatāma līdz aprīļa vidum. Ekspozīcijā redzamo stāstīs Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša.

## Lasītāji jautā

— Vēlos zināt, vai vēl iespējams nomainīt invalidu apliecību. Poliklīnikā paskaidroja, ka jābrauc uz Rēzekni, bet kur lai es, 82 gadus vecs un slims cilvēks aizbraucu? Man ir trešās grupas invalīda apliecība, kas savu laiku jau nokalpojusi. Kādi dokumenti nepieciešami jaunas apliecības iegūšanai, un kur to var nomainīt? — «Novadniekam» jautā politiski

represēts III grupas invalīds.

Kā paskaidroja Preiļu poliklīnikas vadītāja Gita Džeriņa, lai nomainītu vecā parauga invaliditātes apliecību, nebūt nav jābrauc uz Rēzekni. Tie, kas nav paguvuši nomainīt invalidu apliecības, to var izdarīt Preiļu poliklīnikas 106. kabinetā katru ceturtdienu no pulksten 12.00 līdz 15.00, kad uz Preiļiem

izbrauc Veselības darbaspēju ekspertīzes ārstu komisija (VDEĀK) no Rēzeknes. Iepriekš nepieciešams pieteikties pie dakteres Gitas Džeriņas pa telefonu 22557, vai arī pie viņas personīgi Preiļu poliklīnikā. **Nepieciešamie dokumenti:** ◆ invaliditātes apliecība, ◆ pase, ◆ viena fotokartiņa.

Atbildi sagatavoja G.Kraukle

□ **Sieviete laukos**

# Vajag mācēt paņemt

Līvija Rancāne

Anīta Ruča ir zemnieku saimniecības «Liepsaldes» īpašniece un vienlaikus Rožkalnu pagasta padomes sekretāre. Ne katrai laukos dzīvojošai sievietei būtu tik liela griba un uzņēmība apvienot algotu darbu, kurā vajadzīga nevis nosēdēšana «no līdz», bet skrupuloza papīru un dokumentu saimniecības kārtošana, apmeklētāju pieņemšana, ar prievārtuzņēmējas darbošanās. Bet Anīta Ruča sekmīgi tiek galā ar visu. Par savu saimniecību, bet vispirms — par tās «saldumu» viņa stāstīja:



● Labi nostādītā saimniecībā, kādas ir «Liepsaldes», darbi rit savu gaitu, kamēr Anīta Ruča veic savus tiešos pagasta sekretāres pienākumus. Pa ceļam no skolas pie mātes iegriezies astotklasnieks Jānis. Foto: M.Rukosujevs

— Kādreiz manam vectēvam piederēja «Liepsalas». Nosaukums ļoti patīcis. Kad nopircis jauno mājvietu, gribējis kaut ko līdzīgu, un izdomājis Liepsaldes.

Apstrādājam 89 hektārus zemes, no kuriem 17 atrodas Vārkavas pagastā. Tie pieder vīrabrālim, invalīdam. Viņš pats šo zemi nevar apstrādāt. Saimniecībā zemes darbi līdz šim bija mana vīra Antona ziņā, bet pašlaik saimniekošanu pēc Jaunaglonas arodvidusskolas absolvēšanas pakāpeniski pārņem dēls Aigars.

Saimniecības nodarbošanās attīstīta divos virzienos. Tie ir graudkopība un lopkopība. Izaudzētā labība tiek izmantota pašu saimniecībā lopu barošanai. Pašlaik kopjam 18 nobarojamās cūkas, sešas sivēnmātes, ir arī sivēni. Ir 15 liellopi, no tiem sešas slaucamas govīs.

Zemniece stāstīja, ka ar darbiem ģimenes vīrieši labi tiek galā. Viņa pati kūtī pavadot tieši vienu stundu no rīta un vakarā, slaucot govīs. Kaut arī mehānizētai slaukšanai aparāti sagādāti, pagaidām šis process tiek veikts ar rokām. Šajā darbā palīdzot arī pašas mamma, kura vēl 69 gadu vecumā jūtottes moža. Dzīvnieki izvietoti trīs kūtīs, vienā — cūkas ar mazajiem rukšiem, otrā liellopi, bet trešo kūti pērnajā vasarā sameistarojuši puikas, kā mamma sauc Aigaru un viņa jaunāko brāli Jāni, un tajā mitinās nobarojamie rukši.

Cūku audzētājiem pagājušais gads bi-

ja dramatisks, pārlietu brīvās konkurences apstākļos pašmāju cūkgaļas tirgū zemniekiem latu vietā bira asaras. Katru reizi, no uzipircējiem saņemot niecīgo naudas summu par izaudzēto suķi, pārņēmušas jūtas, ko varētu nosaukt par bailēm, saka Anīta. Cūkas ēdinātas ar sauso barību, no rūpnīcas pirktas sausās piedevas, kas maksājot pasākainu naudu, bet par kilogramu dzīvsvārā saņemti 50 santīmi. Tomēr nezaudējam cerību, ka stāvoklis uzlabosies, atceras zemiece.

Kopumā pērn pārdotas četras tonnas cūkgaļas un nepilna tonna liellopu gaļas. Iegūti vairāk nekā 120 sivēni, daļa no tiem pārdoti apkārtējiem zemniekiem, pārējie paturēti nobarošanai. Ļoti dārgi iznākot maksāt par visādām izziņām, analizēm, bez kurām gaļas ražošana un realizācija nav iedomājama. Salīdzinot vēl ar gadu iepriekš, pērn samazinājušies arī par pienu gūtī ienākumi. Taču «Liepsaldes» saimniece nedomā atteikties no lopkopības nozares. Lai kādi laiki kad arī nenāktu, piens, gaļa un maize būs vajadzīgi vienmēr. Varbūt tikai atkarībā no

pieprasījuma maināmas turamo liellopu un cūku skaita proporcijas, kā arī īstenojamās dažas citas idejas. Viena no tādām — saimniecības palielināšana, kā jau tas darīts pērn. Savu izaudzēto graudu lopbarībai pērn nav pieticis, tāpēc saimniecība palielināta par 16 hektāriem.

«Liepsaldes» īpašniece gada beigās savilkusi kopīgos saimniekošanas rezultātus. Bilance bijusi ar plus zīmi, taču neskaitot pašu ieguldīto darbu.

Pērn paņemts bankas aizdevums jauna traktora piršanai, jo vecais vairāk bijis remontējams nekā lietojams. Ar banku sadarbība nodibināta jau agrāk, kopā ar kaimiņu pērkot siena presi un ārdītāju. Bailes bijušas, bet — «ja neriskēsi, nevinnēsi» uzskata Anīta. Zemnieku saimniecība saņem palīdzību no Reģionālā fonda, kas sedz bankas aizdevuma procentus. Anīta Ruča sagatavojusi projektu šim fondam, un bez tam projektā paredzēts turpinājums. Reāli tas izpaudīsies kā graudu pārstrādes ceha ierīkošana. Tajā varēs gatavot barību lopiem, jaucot miltus ar minerālvielām.

Vēl trīs nelieli projekti sagatavoti un iesniegti PHARE programmai, bet tuvāk par tiem zemniece pagaidām nevēlējas stāstīt.

Attiecībā uz šo, kā arī uz SAPARD programmu, zemniecei ir šāds uzskats: «Naudu jau dod, vajag tikai mācēt to saņemt». Mācēt nozīmē sekot aktuālai informācijai, iemācīties izstrādāt projektus, nebaidīties no atteikuma, ja neizdodas pirmajā reizē, bet pirmām kārtām prast noteikt un sagatavot savas saimniecības attīstības koncepciju. Anītai Ručai ir tikai vispārējā vidējā izglītība, pirmā līmeņa zināšanas par lauksaimniecību gūtas kursos. Pirmie projekti gatavoti, skatoties priekšā noliktos paraugos. Tagad viņa ir cītīga klausītāja Rožkalnu pagasta sieviešu iniciatīvas grupas nodarbībās, kurās par biznesa plānu gatavošanu māca diplomēta pasniedzēja. «Zemniekiem ir jāmacās, ja nemācīsies, neviens neko gatavu neiedos», par to «Liepsaldes» saimniece ir cieši pārliecināta. Dēls Aigars apmeklē dažādus seminārus, to starpā arī cūkkopības speciālista Ivanāna mājās organizētos Stabulnieku pagastā, lauksaimniecības izstādes Rāmavā.

Dzīve liek apgūt arī tūri praktiskas lietas. Dēli cēlušī jauno kūti, bet pirms tam aicināti palīgi, kas mācījuši, kā pamati ierokami un stūri veidojami. Puiši divatā pa vasaru kūti dabūjuši zem jumta. Iedvesmotāju un atbalstītāju lomā arī abi Anītas brāļi. «Zvanu viendien brālim, kurš nupat atgriezās no brauciena uz Zviedriju,» stāsta Anīta, «zini, man ir ideja, taisīsim projektu. Kāpēc nē, viņš saka, taisi un pa visiem realizēsim.» Brālis ir Sutru pamatskolas direktors, otrs brālis strādā firmā Līvānos.

Bet par algotu darbaspēka nolīgšanu Anītai ir kritisks spriedums. «Bezdarbnieki staigā un žēlojas, ka nav darba, bet, ja vajag kādu palīgā, nevar nevienu dabūt. Maksājam pa trīs lati dienā, iedodam arī gaļu, ja zinām, ka cilvēkam nav. Bet neiet. Tādu darbu strādāt, viņi saka, vaai! Un tik ilgi!» Priekš kam strādāt, ja var nākt uz pagastu prasīt pabalstu.

Lūgta formulēt savu attieksmi pret lauksaimniecības perspektīvām, zemnieku saimniekošanu, Anīta Ruča teica, ka jūtas optimistiski.

## Apalās sejas formas īpatnības



Anīta Muzikante, krāsu un stila konsultante

Atgādināšu, ka no esošajām desmit sejas formām — noapaļotām (sirdsveida, pagarinātās, ovālās, bumbierveida, apaļās), stūrainām (V-trijstūrveida, A-trijstūrveida, rombveida, kvadrātveida, taisnstūra) — pagājušo reizi pievērsām uzmanību vienai no stūrainajām sejas formām — taisnstūra. Šoreiz pievērsīsimies vienai no noapaļotām sejas formām — apaļām.

Apalām sejam augšdaļa — pieres līnija — un apakšdaļa — zoda līnija — ir ļoti līdzīgas. Centrs ir sejas platākā daļa. Šo sejas formu ieteicams vizuāli pagarināt un sašaurināt. To var izdarīt ar matu sakārtojumu. Frizūras akcentam ir jābūt galvas augšdaļā, sānos matiem jābūt tuvu pie sejas.

Jāizvairās no matu atķemmēšanas atpakaļ, tā tikai pasvītrosiet savas sejas apaļumu.

Labi izskatīsies asimetriskas frizūras, piemēram, vienā pusē mati veidoti taisni, otrā pusē — augšup. Ļoti īsiem matiem piestāvēs

frizūras, kad mati ir celti augšup. Garākiem matiem kuplumu vajadzētu veidot zem zoda līnijas. Jāizvairās no lielām cirtām sānos.

Aksesuārus jāizvēlas ar apaļām formām. Klipšiem jābūt apaļiem, pie pašas auss līpiņas, ja izvēlamies garus auskarus, tad apaļās formas rotājumam jābeidzas zem zoda līnijas. Tātad, sprādzes, pulksteņus, arī rokas somu apaļo seju īpašniecēm jāiegādājas ar apaļām formām.

Kleitām, blūzēm, žaketēm jābūt ar noapaļotiem apkakliņu stūriem. Tērpu griezumam jābūt vertikāliem — dziļiem. Jāizvairās no džemperiem ar augstām apkaklēm.

Arī brillēm jābūt ar apaļām formām, piemēram, var būt taisna augšējā līnija ar apaļiem apakšējiem lokiem.

Apalā seju «make up» īpatnības ir vaigu sārtums — to klāj neliela apaļa triepiena veidā nedaudz zem vaigu kaula. Acu ēnas plakstiņa vidusdaļā var uzklāt plašākā lokā uz augšu. Uzacīm jāveido izteiksmīgs apaļš loks.

Savu sejas formu jūs noteiksiet, pavērojot to spogulī un domās apvelkot kontūru.

Kādiem jābūt vīriešu apģērba krāsu toniņiem — par to nākamreiz.

## Uzturā nepieciešamas bietes

2000 gadu pirms mūsu ēras bietes bija pazīstamas senajā Persijā, un tās uzskatīja par ķildu un plāpu simbolu. Bietes izmantoja galvenokārt kā ārstniecības augu, dažreiz kā lapu dārzeņu. Tikai 800 gadu p.m.ē. Priekšāzijas kalnainajos rajonos bietes sāka audzēt kā sakņaugu.

Krievijā 17. gs. ripās sagrieztas bietes ar ingvera piedevu pasniedza apetītes uzlabošanai. Līdz pat 18. gs. izšķīra tikai divus biešu veidus: galdas bietes (saknes un lapas) un lopbarības bietes, ko ēdināja dzīvniekiem. Saharozī pirmo reizi cukurbietēs atklāja Berlīnē 1747. gadā.

Bietes starp citiem sakņaugiem izceļas ar lielo cukura daudzumu (9%), tajās ir nedaudz ābolskābes un skābeņskābes, kā arī kālijs, nātrijs, magnijs, fosfors, C vitamīns. Jaunajās biešu lapās daudz karotīna, C un B grupas vitamīnu.

Nav ieteicams uzglabāt nomizotas bietes, jo tajās skābekļa iedarbībā sairst C vitamīns. Lai samazinātu vitamīna zudumu, bietes vārot, tās liek verdošā ūdenī un vāra noslēgtā traukā. Biežāk dažādos salātos un zupās lietojam vāritas bietes, bet ļoti garšīgas ir arī ceptas bietes, tās var pasniegt kā piedevu dažādiem ēdieniem.

### Biešu ikri

500 g biešu, 1 sīpols, 1 tējķ. cukura, 2

ēd. kar. tomātu, 3 ēd. kar. eļļas, sāls un pipari.

Bietes ar visu mizu izcep cepeškrāsnī, nomizo, sarīvē, sajauc ar sarīvētiem sīpoliem, pieliek sāli, piparus, cukuru, tomātus un samaisa. Masu liek ieeļļotā veidnē un cep apmēram 30 min. cepeškrāsnī 180-200°C.

### Ceptas bietes ar valriekstiem

500 g biešu, 3/4 gl. izlobītu valriekstu, 3 ķiploku daiviņas, 1/4 gl. vīna etiķa, 1 ēd. kar. olīveļļas, pētersīļu zaļumi, 2 saldās paprikas, sāls.

Bietes nomazgā, izcep, nomizo un sagriež salmiņos. Notīrītus valriekstus ne pārāk sīki sasmalcina, ķiplokus izspiež caur spiedi, bet papriku sagriež salmiņos. Visas izejvielas samaisa, pievieno vīna etiķi, sāli, olīveļļu, viegli izcilā un pārber ar pētersīļu zaļumiem.

### Bietes ar kaltētām plūmēm

300 g biešu, 200 g kaltētu plūmju, 3 ēd. kar. olīveļļas, 2 ēd. kar. cukura, 1 gl. verdoša ūdens.

Bietes izcep, nomizo, sagriež skaidiņās, pārlej ar olīveļļu. Kaltētas plūmes nomazgā, aplej ar verdošu ūdeni tā, lai ūdens nosedz plūmes, pieliek cukuru. Līdzko plūmes kļūst mikstas, tās izņem no ūdens, pieliek biešu skaidiņām, labi samaisa.



Apalās sejas formas.

Televizijas programma

Televizijas programma

Televizijas programma

**Pirmdiena, 20. marts**  
**LATVIJAS TV I**  
6.55 Rīts.  
8.15 Saulrieta liedags. 121. sērija.  
9.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.30 Aiziet!  
17.45 Kā mēs augam.  
18.00 Ziņas.  
18.30 XXI gadsimts kopā ar zinātni.  
19.00 Praktiskās ziņas.  
19.05 Krustpunktī.  
19.30 No pusvārda.  
20.00 Hameleonu rotaļas. 1271. sērija.  
20.30 Panorāma.  
21.11 Mūsu cilvēks.  
21.25 Lietišķās ziņas.  
21.30 Lepnums un aizspriedumi. 3. sērija.  
22.30 Mebiusa ceļš.  
23.00 Ziņas.  
23.10 Filmu kolekcija «Alfreds Hičkoks piedāvā...».  
**LATVIJAS TV II**  
18.00 Kristīgā programma.  
18.30 «Lauku saimnieks».  
18.50 Pasaules meistarsacīkstes hokejā sievietēm B grupā. Latvija — Čehija.  
21.45 Ciemos pie Tofika.  
22.00 Ziņas.  
22.15 Basketbola apskats.  
22.45 Kvalitāte.  
**LNT**  
6.30 Ticīgo uzvaras balss.  
7.00 LNT brokastis.  
9.15 Rozalinda. 9., 10. sērija.  
10.45 Mājas, kur atgriezies. 174. sērija.  
11.10 Mājas akadēmija.  
11.40 Ražots Latvijā. Firma «Babītes beķeris» piedāvā.  
11.45 TV veikals.  
12.00 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 126. sērija.  
13.00 Vienība 77. 6. sērija.  
14.00 Viļņa Rulļa sarunas.  
14.30 Egīļa Zariņa mikslis.  
15.00 Zvaigžņu stunda.  
15.30 Latvijas mūzikas stunda.  
15.57 LNT ziņas.  
16.00 Multfilmas.  
16.57 LNT ziņas.  
17.00 Rozalinda. 11., 12. sēr.  
18.27 LNT ziņas.  
18.30 Mājas, kur atgriezies. 175. sērija.  
18.57 LNT ziņas.  
19.00 Dzīve Notslendingā. 329. sērija.  
19.55 Ražots Latvijā. Kompresori «Fonons».  
20.00 LNT ziņas.  
21.00 Losandželosas policija. 31. sērija.  
21.50 Emulators. 58. sērija.  
22.45 LNT ziņas.  
22.55 Mīlais dēls. 3. sērija.  
**KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV**  
5.00 Labrit!  
7.20 Vēlēšanas — 2000.  
8.00 Ziņas.  
8.15 Sastūrējumstunda. M. f.  
9.55 Kamēr visi ir mājās.  
10.30 Sindbada jaunie piedzīvojumi. Seriāls.  
11.00 Ziņas.  
11.15 Vēlēšanas — 2000.  
11.40 Labdien!  
12.15 Jaunā Krievija. M. f. 1. sērija.  
13.30 Kopā!  
14.00 Ziņas.  
14.20 Multfilma.  
14.45 Kas un kā?  
15.00 Zvaigžņu stunda.  
15.25 Līdz 16 un...  
16.00 Maigā inde. Seriāls.  
17.00 Ziņas.  
17.25 Vēlēšanas — 2000.  
17.30 Komiksu banka.  
18.00 Mēs un laiks.  
18.45 Nāvējošais spēks. 5. sēr.  
19.45 Labu nakti, mazuļi!  
20.00 Laiks.  
21.00 Slepšanās lietas. Seriāls.  
22.00 Desmit gadi, kas... 6. sērija.  
22.40 Skatiens.  
23.25 Ziņas.  
23.40 Maiks Hammers. Apkauņojums prokuroram.  
**KRIEVIJAS TV**  
5.00 Vēstis.  
5.20 Labrit!  
6.00 Vēstis.  
6.25 Labrit!  
7.00 Vēstis.  
7.25 Dežurmodaļa.  
7.40 Ziņas visai ģimenei.  
8.00 Vēstis.  
8.20 Kvantu medicīna.  
8.30 Sporta arēna.  
9.00 Homeopātija un veselība.  
9.15 Čigāniete. Seriāls.

11.00 Spogulis.  
12.00 Vēstis.  
12.25 Sieviešu pilsēta.  
13.00 Melnā Pērle. Seriāls.  
13.50 Mežonīgais eņģelis.  
14.40 Planēta Zeme.  
15.35 Veikals.  
16.00 Vēstis.  
16.25 Tornis.  
17.25 Dokumentāla filma.  
18.25 Apaļais galds.  
19.00 Vēstis.  
19.50 Ģimenes albums. 1., 2. sērija.  
22.00 Vēstis.  
22.35 Ģimenes albums. Filmas turpinājums.  
23.35 Mode + TV.  
0.15 Dežurmodaļa.  
**Otrdiena, 21. marts**  
**LATVIJAS TV I**  
6.55 Rīts.  
8.15 Saulrieta liedags. 122. sērija.  
9.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.30 Skaties un mācies!  
17.45 Alfona māja.  
18.00 Ziņas.  
18.30 Aci pret aci.  
19.00 Praktiskās ziņas.  
19.05 Skats no malas.  
19.30 Zootrops.  
20.00 Hameleonu rotaļas. 1272. sērija.  
20.23 Baudi «Jacobs» un laimē!  
20.30 Panorāma.  
21.11 Mūsu cilvēks.  
21.25 Lietišķās ziņas.  
21.30 Beverlilhilsa. 227. sērija.  
22.30 Jaunie faili.  
22.45 Alus ziņas.  
23.00 Ziņas.  
23.10 Filmu kolekcija «Alfreds Hičkoks piedāvā...».  
**LATVIJAS TV II**  
17.45 Kristīgā programma.  
18.15 Mans būs mans.  
18.25 LUBL.  
20.10 Vakara pasaciņa.  
20.25 Ceļš uz debesīm. 35. sērija.  
21.15 Ciemos pie Tofika.  
21.30 Lielā pielaiķošana.  
22.00 Ziņas.  
22.15 Autosporta programma.  
22.45 Pasaules meistarsacīkstes motokrosā ar blakusvāģiem.  
23.00 Navigators.  
23.30 Ritenis.  
**LNT**  
6.30 Ticīgo uzvaras balss.  
7.00 LNT brokastis.  
9.15 Rozalinda. 11., 12. sērija.  
10.45 Mājas, kur atgriezies. 175. sērija.  
11.10 Mājas akadēmija.  
11.40 Ražots Latvijā. Kompresori «Fonons».  
11.45 TV veikals.  
12.00 Dzīve bez viņas. M. f.  
14.00 Viļņa Rulļa sarunas.  
14.30 Soli pa solim. 53. sērija.  
15.00 Zvaigžņu stunda.  
15.30 Latvijas mūzikas stunda.  
15.57 LNT ziņas.  
16.00 Multfilmas.  
16.57 LNT ziņas.  
17.00 Rozalinda. 13., 14. sēr.  
18.27 LNT ziņas.  
18.30 Mājas, kur atgriezies. 176. sērija.  
18.57 LNT ziņas.  
19.00 Dzīve Notslendingā. 330. sērija.  
19.55 Ražots Latvijā. Čuguna lējumi «Rinar» piedāvā...  
20.00 LNT ziņas.  
21.00 Būt vislabākajai. M. f. 1. sērija.  
22.40 LNT ziņas.  
22.50 Lili Marlēna. M. f.  
**KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV**  
5.00 Labrit!  
7.20 Vēlēšanas — 2000.  
8.00 Ziņas.  
8.15 Maigā inde. Seriāls.  
9.15 Džentlmeņu šovs.  
9.45 Kā tas bija?  
10.20 Šurumburums.  
10.30 Sindbada jaunie piedzīvojumi. Seriāls.  
11.00 Ziņas.  
11.15 Vēlēšanas — 2000.  
11.40 Labdien!  
12.15 Jaunā Krievija! 2. sērija.  
13.30 Kopā!  
14.00 Ziņas.  
14.20 Multfilma.  
14.45 Viss ir iespējams.  
15.00 Kalna karalis.  
15.25 Līdz 16 un...  
16.00 Maigā inde. Seriāls.  
17.00 Ziņas.  
17.25 Vēlēšanas — 2000.  
17.30 Jautro un atjautīgo planēta.

18.00 Meklēju tevi!  
18.45 Nāvējošais spēks. 6. sēr.  
19.45 Labu nakti, mazuļi!  
20.00 Laiks.  
21.00 Opozīcija. 4. sērija.  
22.05 Desmit gadi, kas... 7. sērija.  
22.50 Ziņas.  
23.10 Izcilu cilvēku dzīve.  
**KRIEVIJAS TV**  
5.00 Vēstis.  
5.20 Labrit!  
6.00 Vēstis.  
6.25 Labrit!  
7.00 Vēstis.  
7.25 Dežurmodaļa.  
7.40 Ziņas visai ģimenei.  
8.00 Vēstis.  
8.20 Multfilma.  
8.30 Sporta arēna.  
9.00 Multfilma.  
9.35 Hipiniāde jeb Mīlestības kontinents. M. f.  
11.00 TV ipašā uzraudzība.  
11.25 Mans XX gadsimts.  
12.00 Vēstis.  
12.25 Sieviešu pilsēta.  
13.05 Dzīvotprieks. M. f.  
13.35 Dzīvīte. M. f.  
15.00 Multfilmas.  
15.35 Veikals.  
16.00 Vēstis.  
16.20 Tornis.  
16.45 Džokeri. M. f.  
18.25 Apaļais galds.  
19.00 Vēstis.  
19.50 Muzikālais rings.  
23.10 K-2 piedāvā...  
0.05 Dežurmodaļa.  
**Trešdiena, 22. marts**  
**LATVIJAS TV I**  
6.55 Rīts.  
8.15 Saulrieta liedags. 123. sērija.  
9.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.30 Viss Basjas dēļ. 12. sēr.  
18.00 Ziņas.  
18.30 Rīgai — 800.  
18.45 Kā bankā.  
19.00 Praktiskās ziņas.  
19.05 Nedēļas vidū.  
19.35 Mans būs mans.  
19.45 Zebra.  
20.05 Hameleonu rotaļas. 1273. sērija.  
20.27 Baudi «Jacobs» un laimē!  
20.30 Panorāma.  
21.11 Mūsu cilvēks.  
21.25 Lietišķās ziņas.  
21.30 «Latloto» izloze.  
21.25 Ceļojošais bruņinieks. 24. sērija.  
22.30 Eiropas muzikālās pilsētas.  
23.00 Ziņas.  
23.10 Filmu kolekcija «Alfreds Hičkoks piedāvā...».  
**LATVIJAS TV II**  
17.50 Kristīgā programma.  
18.20 Vide. Māja. Interjers.  
18.40 Skatpunktis.  
19.00 Ziņas.  
19.15 LTS ziņas.  
19.45 Vakara pasaciņa.  
20.00 Juniors TV.  
20.25 Ceļš uz debesīm. 36. sērija.  
21.15 UEFA Čempionu līgas otrdienas spēļu apskats.  
21.35 UEFA Čempionu līgas spēle futbolā. «Chelsea» — «Lazio».  
23.45 Laiks vīriem?  
**LNT**  
6.30 Ticīgo uzvaras balss.  
7.00 LNT brokastis.  
9.15 Rozalinda. 13., 14. sērija.  
10.45 Mājas, kur atgriezies. 176. sērija.  
11.10 Mājas akadēmija.  
11.40 Ražots Latvijā. Čuguna lējumi «Rinar» piedāvā...  
11.45 TV veikals.  
12.00 Gadsimta cilvēki.  
13.00 Daktere Kvina. 124. sērija.  
14.00 Viļņa Rulļa sarunas.  
14.30 Soli pa solim. 54. sērija.  
15.00 Zvaigžņu stunda.  
15.30 Latvijas mūzikas stunda.  
15.57 LNT ziņas.  
16.00 Multfilmas.  
16.57 LNT ziņas.  
17.00 Rozalinda. 15., 16. sērija.  
18.27 LNT ziņas.  
18.30 Mājas, kur atgriezies. 177. sērija.  
18.57 LNT ziņas.  
19.00 Dzīve Notslendingā. 331. sērija.  
19.55 Ražots Latvijā. «Rīgas gardums» piedāvā...  
20.00 LNT ziņas.  
21.00 Pensakola. 30. sērija.  
21.50 Ištā vieta, neistais cilvēks. M. f.

23.30 LNT ziņas.  
23.40 PSI faktors. 54. sērija.  
**KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV**  
5.00 Labrit!  
7.20 Vēlēšanas — 2000.  
8.00 Ziņas.  
8.15 Maigā inde. Seriāls.  
9.15 Komiksu banka.  
9.45 Meklēju tevi!  
10.20 Šurumburums.  
10.30 Sindbada jaunie piedzīvojumi. Seriāls.  
11.00 Ziņas.  
11.15 Vēlēšanas — 2000.  
12.15 Jaunā Krievija. 3. sērija.  
13.30 Kopā!  
14.00 Ziņas.  
14.20 Multfilma.  
14.45 Jaukā kompānija.  
15.00 Džungļu aicinājums.  
15.25 Līdz 16 un...  
16.00 Maigā inde. Seriāls.  
17.00 Ziņas.  
17.25 Vēlēšanas — 2000.  
17.30 Masku šovs.  
18.00 Cilvēks un likums.  
18.45 Nāvējošais spēks. 7. sērija.  
19.45 Labu nakti, mazuļi!  
20.00 Laiks.  
21.00 Opozīcija. 5. sērija.  
21.05 Desmit gadi kas... 8. sērija.  
22.50 Ziņas.  
23.05 Civilizācija.  
**KRIEVIJAS TV**  
5.00 Vēstis.  
5.20 Labrit!  
6.00 Vēstis.  
6.25 Labrit!  
7.00 Vēstis.  
7.25 Dežurmodaļa.  
7.40 Ziņas visai ģimenei.  
8.00 Vēstis.  
8.20 Kvantu medicīna.  
8.30 Sporta arēna.  
9.00 Homeopātija un veselība.  
9.15 Čigāniete. Seriāls.  
10.05 Santabarbara. Seriāls.  
11.00 TV ipašā uzraudzība.  
11.25 Maskava — Minska.  
12.00 Vēstis.  
12.25 Sieviešu pilsēta.  
13.00 Melnā Pērle. Seriāls.  
13.50 Mežonīgais eņģelis.  
14.40 Mana ģimene.  
15.35 Veikals.  
16.00 Vēstis.  
16.20 Tornis.  
17.10 Nemodiniet guļošu suni. M. f. 1. sērija.  
18.25 Apaļais galds.  
21.45 Kino + TV.  
22.00 Vēstis.  
22.35 Kino + TV.  
23.20 Dežurmodaļa.  
**Ceturtdiena, 23. marts**  
**LATVIJAS TV I**  
6.55 Rīts.  
8.15 Saulrieta liedags. 124. sērija.  
9.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.30 Dabas grāmata.  
18.00 Ziņas.  
18.30 Putekļiem gaistot.  
18.45 Pārsēšanās nr. 105.  
19.00 Praktiskās ziņas.  
19.05 4. studija.  
19.30 Mēs — trīsstūri.  
20.00 Hameleonu rotaļas. 1274. sērija.  
20.23 Baudi «Jacobs» un laimē!  
20.30 Panorāma.  
21.11 Mūsu cilvēks.  
21.25 Lietišķās ziņas.  
21.30 Agata Kristī un mis Mārpla. 13. sērija.  
22.30 Ziņas.  
23.10 Filmu kolekcija «Alfreds Hičkoks piedāvā...».  
**LATVIJAS TV II**  
17.30 Kristīgā programma.  
18.00 Dodot gūtais...  
18.30 Skatpunktis.  
18.50 Pasaules meistarsacīkstes hokejā sievietēm B grupā. Latvija — Kazahstāna. Pārtraukumā — 19.45 Vakara pasaciņa.  
21.45 Ciemos pie Tofika.  
22.00 Ziņas.  
22.15 Šoka šovs.  
23.00 Defile.  
23.30 UEFA Čempionu līgas trešdienas spēļu apskats.  
**LNT**  
6.30 Ticīgo uzvaras balss.  
7.00 LNT brokastis.  
9.15 Rozalinda. 15., 16. sērija.  
10.45 Mājas, kur atgriezies. 177. sērija.  
11.10 Mājas akadēmija.  
11.40 Ražots Latvijā. «Rīgas gardums» piedāvā...  
11.45 TV veikals.  
12.00 Ziņas.  
12.00 Lakija. 2. sērija.

14.00 Viļņa Rulļa sarunas.  
14.30 Soli pa solim. 55. sērija.  
15.00 Zvaigžņu stunda.  
15.30 Latvijas mūzikas stunda.  
15.57 LNT ziņas.  
16.00 Multfilmas.  
16.57 LNT ziņas.  
17.00 Rozalinda. 17., 18. sērija.  
18.27 LNT ziņas.  
18.30 Mājas, kur atgriezies. 178. sērija.  
18.57 LNT ziņas.  
19.00 Dzīve Notslendingā. 332. sērija.  
19.55 Ražots Latvijā. Gaļas pārstrādes uzņēmums «MVA» piedāvā...  
20.00 LNT ziņas.  
21.00 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 127. sērija.  
21.50 PSI faktors. 55. sērija.  
22.45 LNT ziņas.  
22.55 JAM.  
23.25 Tvīpika. 27. sērija.  
**KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV**  
5.00 Labrit!  
7.20 Vēlēšanas — 2000.  
8.00 Ziņas.  
9.15 Masku šovs.  
9.45 Cilvēks un likums.  
10.20 Šurumburums.  
10.30 Sindbada jaunie piedzīvojumi. Seriāls.  
11.00 Ziņas.  
11.15 Vēlēšanas — 2000.  
11.40 Labdien!  
12.15 Jaunā Krievija. 4. sērija.  
13.30 Kopā!  
14.00 Ziņas.  
14.20 Multfilma.  
14.45 Septiņas nelaimes — viena atbilde.  
15.00 Simts procenti.  
15.25 Līdz 16 un...  
16.00 Maigā inde. Seriāls.  
17.00 Ziņas.  
17.25 Vēlēšanas — 2000.  
17.30 Kalambūrs.  
18.00 Process.  
18.45 Nāvējošais spēks. 8. sērija.  
19.45 Labu nakti, mazuļi!  
20.00 Laiks.  
21.00 Opozīcija. 6. sērija.  
22.05 Desmit gadi, kas... 9. sērija.  
22.50 Ziņas.  
23.05 Nike — 2000.  
23.15 Skaties!  
**KRIEVIJAS TV**  
5.00 Vēstis.  
5.20 Labrit!  
6.00 Vēstis.  
6.25 Labrit!  
7.00 Vēstis.  
7.25 Dežurmodaļa.  
7.40 Ziņas visai ģimenei.  
8.00 Vēstis.  
8.20 Kvantu medicīna.  
8.30 Sporta arēna.  
9.00 Homeopātija un veselība.  
9.15 Čigāniete. Seriāls.  
11.00 TV ipašā uzraudzība.  
11.25 Mans XX gadsimts.  
12.00 Vēstis.  
12.25 Sieviešu pilsēta.  
13.00 Melnā Pērle. Seriāls.  
13.50 Mežonīgais eņģelis.  
14.40 Jaunais «Bricais dzīvoklis».  
15.35 Veikals.  
16.00 Vēstis.  
16.20 Tornis.  
17.10 Nemodiniet guļošu suni! 2. sērija.  
18.25 Apaļais galds.  
19.00 Vēstis.  
19.50 Bezdzībenis. 2. sērija.  
21.35 Futbols + TV.  
22.00 Vēstis.  
22.35 Futbols + TV.  
23.15 Dežurmodaļa.  
23.30 Karstais desmitnieks.  
**Piektdiena, 24. marts**  
**LATVIJAS TV I**  
6.55 Rīts.  
8.15 Saulrieta liedags. 125. sērija.  
9.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.00 «Dzīvīte» piedāvā...  
17.30 Multfilma.  
18.00 Ziņas.  
18.30 No tresās puses.  
19.00 Praktiskās ziņas.  
19.05 Globuss.  
19.30 Žaklīnas zvaigžņu tops.  
20.00 Hameleonu rotaļas. 1275. sērija.  
20.23 Baudi «Jacobs» un laimē!  
20.30 Panorāma.  
21.11 Mūsu cilvēks.  
21.25 Lietišķās ziņas.  
21.30 Latvijas Televīzijas 1999. gada labākie raidījumi.  
23.00 Ziņas.  
23.10 Vakara intervija.  
23.40 Sinepes un medus.

**LATVIJAS TV II**  
17.15 Kristīgā programma.  
17.45 Objektīvs.  
18.15 Ziemeļeiropas basketbola līgas pirmās kārtas finālspēle.  
20.20 Ceļš uz debesīm. 37. sērija.  
21.15 Ciemos pie Tofika.  
21.30 Varas viedoklis.  
21.55 Tas esi tu pats.  
22.00 Ziņas.  
22.15 100% sporta apskats.  
22.45 TV motors.  
23.00 Tvāiks.  
**LNT**  
6.30 Ticīgo uzvaras balss.  
7.00 LNT brokastis.  
9.15 Rozalinda. 17., 18. sērija.  
10.45 Mājas, kur atgriezies. 178. sērija.  
11.10 Mājas akadēmija.  
11.40 Ražots Latvijā. Gaļas pārstrādes uzņēmums «MVA» piedāvā...  
11.45 TV veikals.  
12.00 Eņģeļa pieskāriens. 54. sērija.  
13.00 Rīka Maijāla stāsti. Pavisam īsa tikšanās. Mākslas filma.  
14.00 Viļņa Rulļa sarunas. 14.30 JAM.  
15.00 Zvaigžņu stunda.  
15.30 Latvijas mūzikas stunda.  
15.57 LNT ziņas.  
16.00 Multfilmas.  
16.57 LNT ziņas.  
17.00 Rozalinda. 19., 20. sērija.  
18.27 LNT ziņas.  
18.30 Mājas, kur atgriezies. 179. sērija.  
18.57 LNT ziņas.  
19.00 Dzīve Notslendingā. 333. sērija.  
19.55 Ražots Latvijā. Konditorejas firma «Olan» piedāvā...  
20.00 LNT ziņas.  
21.00 Krievu 4. M. f.  
22.40 LNT ziņas.  
22.50 Lielā zelta afēra. M. f.  
**KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV**  
5.00 Labrit!  
7.20 Vēlēšanas — 2000.  
8.00 Ziņas.  
8.15 Maigā inde. Seriāls.  
9.15 Kalambūrs.  
9.45 Process.  
10.20 Šurumburums.  
10.30 Sindbada jaunie piedzīvojumi. Seriāls.  
11.00 Ziņas.  
11.15 Vēlēšanas — 2000.  
11.40 Labdien!  
12.15 Jaunā Krievija. 5. sērija.  
13.30 Kopā!  
14.00 Ziņas.  
14.20 Džumkata. M. f.  
15.50 Šurumburums.  
16.00 Maigā inde. Seriāls.  
17.00 Ziņas.  
17.25 Vēlēšanas — 2000.  
17.30 Džentlmeņu šovs.  
18.00 Kremļis 9. 1. filma.  
18.45 Nāvējošais spēks. 9. sērija.  
19.45 Labu nakti, mazuļi!  
20.00 Laiks.  
20.45 Brīnumu lauks.  
21.45 Desmit gadi, kas... 10. sērija.  
22.30 Ziņas.  
22.45 Ak, Semjonovna!  
23.25 Miesassargs. M. f.  
**KRIEVIJAS TV**  
5.00 Vēstis.  
5.20 Labrit!  
6.00 Vēstis.  
6.25 Labrit!  
7.00 Vēstis.  
7.25 Dežurmodaļa.  
7.40 Tūkstoš un viena diena.  
8.00 Ziņas.  
8.20 Kvantu medicīna.  
8.30 Sporta arēna.  
9.00 Homeopātija un veselība.  
9.15 Čigāniete. Seriāls.  
10.05 Santabarbara. Seriāls.  
11.00 TV ipašā uzraudzība.  
11.25 Mans XX gadsimts.  
12.00 Vēstis.  
12.25 Sieviešu pilsēta.  
13.00 Melnā Pērle. Seriāls.  
13.50 Mežonīgais eņģelis.  
14.40 Uz veselību!  
15.20 Dialogi par maksāšanu.  
16.00 Vēstis.  
16.20 Viss kārtībā!  
17.20 Dežurmodaļa.  
17.45 Garāža.  
18.25 Apaļais galds.  
19.00 Vēstis.  
19.50 Mēmais liecinieks. M. f.  
22.00 Vēstis.  
22.35 Nedēļas panorāma.  
23.30 Mambo karali. M. f.  
1.15 Dežurmodaļa.

Televīzijas programma		Televīzijas programma		Televīzijas programma	
<b>Sestdiena, 25. martis</b>					
<b>LATVIJAS TV I</b>					
9.00 TV — puikām un meitenēm.	17.15 Jūras vējš.	9.30 Brīnumu lauks.	10.00 Lielā balva.	17.05 Lolītas receptes.	8.00 Ziņas.
9.30 Dzīvesvieta.	17.45 Skatpunkts.	10.30 Rīta pasts.	10.30 No pusvārda.	17.25 Reflets.	8.10 Dmitrija Krilova piezīmes.
10.30 Veselības piecminūte.	18.15 Ziemeļeiropas basketbola ligas pirmās kārtas finālspēle.	11.00 Zāles pret bailēm. M. f.	11.00 Skatlogs.	17.45 Jaunā Lesija. 28. sērija.	8.30 Kamēr visi ir mājās.
10.35 Beverlīhilsa. 227. sērija.	20.20 Kakiša zābaki.	13.05 Dzīvnieku pasaulē.	11.30 Eiropas nolaupīšana.	18.10 Lielbritānija šodien.	9.00 Alfs. Serriāls.
11.25 TV erudīts.	20.35 Daudz laimes!	13.45 Viena šedevra vēsture.	11.45 Galva. Pils. Sēta.	18.45 Latvijas zaļais zelts.	9.30 Veselība.
11.55 Žurnāla «National Geographic» kinopieliķums.	21.20 Deko.	14.00 Ziņas.	12.00 Vēstures veidotāji.	19.15 Nezināmā.	10.00 Tu esi! M. f.
12.50 Zootrops.	21.30 Gillette.	14.15 Septītais prāts.	12.55 Skolas soma.	19.45 Kakiša zābaki.	11.55 Ceļotāju klubs.
13.20 Mini mani!	22.00 Ziņas.	15.00 Atvasara.	13.25 Zebra.	20.00 Lielā balva.	12.35 Futbola laiks.
13.50 Tas esi tu pats.	22.15 Baltijas jautro un atjautīgo klubs.	16.20 Pastaigas ar dinosauriem. 1. filma.	13.45 Tādi esam.	21.00 8. stāvs.	13.00 Ziņas.
13.55 Kā bankā.	<b>LNT</b>		14.15 A.Engelmanis. Oratorija «Via Dolorosa».	21.25 Mana izvēle.	13.10 Kalnietis. Serriāls.
14.10 Dvēsele ikdienā.	8.00 Multfilma.	17.00 Ziņas.	15.00 Vides filmu studija piedāvā...	21.30 Aculiecinieki.	14.00 Gudrinieki un gudrinieces.
14.40 Klēts.	8.30 Soltijs. 7., 8. sērija.	17.15 Šurumburums.	15.30 Agata Kristi un mis Mārpla. 13. sērija.	22.00 Mana Rīga.	14.25 Multfilmas.
15.10 Tāda ir dzīve.	9.30 Multfilma.	17.30 Sieviešu stāsti.	16.25 Nākotnes parks.	22.20 Eiropas futbola spēļu apskats.	15.20 Kā tas bija?
16.00 Labdien jūsmājās!	10.00 Mūsu Čārlijs. 47. sērija.	18.05 Nacionālo medību īpatnības. M. f.	16.40 Tas esi tu pats.	23.20 Olimpiēša portrets.	16.00 Ziņas.
16.50 Mājoklis.	11.00 Bērnu aukles. 2. sērija.	20.00 Dorenko autorraidījums.	16.45 Hameleonu rotaļas. 1273., 1274., 1275. sērija.	<b>LNT</b>	
17.10 Hameleonu rotaļas. 1271., 1272. sērija.	11.30 Egila Zariņa mikslis.	21.20 Koncerts.	18.00 Ziņas.	8.00 Multfilma.	8.00 Multfilma.
18.00 Ziņas.	11.30 Simarons. M. f.	0.25 Partijas zelts. M. f.	18.10 Kultūras programma «Ekstra».	8.30 Lesija. 23., 24. sērija.	9.30 Multfilma.
18.10 Vides filmu studija piedāvā...	14.30 Dabas rezervāti.	<b>KRIEVIJAS TV</b>	18.40 IZVĒLIES Latvijas precī!	10.00 Mūsu Čārlijs. 48. sērija.	11.00 Bērnu aukles. 3. sērija.
18.40 15 minūtes ar dakteri Birku.	15.00 Šārps. 4. sērija.	7.00 Solis no jumta. M. f.	19.00 Praktiskās ziņas.	11.30 Rīgas balzams dvēselei.	11.30 Rīgas balzams dvēselei.
19.00 Praktiskās ziņas.	16.50 Robinsonu ģimene. 28. sērija.	8.30 Krievijas TV pasts.	19.05 Province.	12.00 Dejotāja laiks. 2. sērija.	13.30 Domkrats.
19.05 «TV teātris» piedāvā...	17.20 Rakstniece Melānija Vanaga.	9.00 Labrīt!	19.35 Tas notika Rīgā. 10. sērija.	14.00 Gadsimta cilvēki.	14.00 Gadsimta cilvēki.
19.35 Tas notika Rīgā.	18.00 F-1.	9.35 Simts pie viena.	20.00 Mini mani!	15.00 Renegāts. 59. sērija.	15.00 Renegāts. 59. sērija.
20.05 Jaunā Lesija. 29. sērija.	19.00 Ātrā palīdzība — ER. 88. sērija.	10.20 Esmu pats sev režisors.	20.30 Panorāma.	15.50 Engēļa pieskāriens. 58. sērija.	16.45 Pensakola. 29. sērija.
20.30 Panorāma.	20.00 LNT ziņas.	10.50 Draugi. Serriāls.	21.15 Aizkadri.	17.35 Sirdsmijotā Monika. 14. sērija.	18.00 Daktere Kvina. 127. sērija.
21.00 «Latloto» izloze.	20.30 Sirdsmijotā Monika. 15. sērija.	11.20 Ak, ceļi...	21.30 Aktieru balle uz Čaka ielas.	18.50 F-1.	21.00 Savādi gan.
21.05 Sarkanais un brūnais.	21.00 Alija Makbīla. 29. sērija.	11.35 Zelta atslēga.	22.25 TV motors.	21.30 Nindzjas sērfotāji. M. f.	23.00 Reiz kāds zaglis. 3. sērija.
22.00 Kurpe. M. f.	21.55 Krietnais Vils Hangings. Mākslas filma.	12.00 Vēstis.	22.40 Defilē.	23.50 Kopsavilkums.	<b>KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV</b>
<b>LATVIJAS TV II</b>	0.10 Divdomīgas situācijas. 29., 30. sērija.	12.20 Federācija.	<b>LATVIJAS TV II</b>	6.00 Ziņas.	6.10 Kalpoju Krievijai!
9.00 Ceļš uz debesīm. 15., 16. sērija.	<b>KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV</b>	13.10 Nelabojamais melis. Mākslas filma.	9.00 Žurnāla «National Geographic» kinopieliķums.	6.40 Multfilma.	7.10 Rīta zvaigzne.
10.40 Nāc līdz!	7.00 Ziņas.	14.30 Multfilma.	9.55 Tas esi tu pats.	6.40 Multfilma.	
11.10 Lielie kari un kaujas.	7.10 Vārds mācītājam.	15.15 Planēta Zeme.	10.00 Anniņas virtuve.		
12.05 TV virtuves noslēpumi.	7.25 Visi Kusto komandas ceļojumi.	16.15 Virietis un sieviete.	10.30 Lielā pielaiķošana.		
12.35 Programma nedzirdīgajiem.	8.15 Šurumburums.	17.00 Mana ģimene.	11.00 Dievkalpojums.		
15.45 1 = 1.	8.30 Spēlējiet, harmonikas!	18.00 Divas klavieres.	12.10 Kontakts.		
16.15 Dienas programma.	9.00 Ziņas.	19.00 Vēstis.	12.40 Kristietības vēsture.		
16.45 Dzintara zvaigzne.	9.10 Padomi kulinārijā.	19.40 Brīvu vietu nav!	13.10 Gillette.		
		20.50 Gaisa mednieks. M. f.	16.35 Vertikāle.		
		22.30 Gudra cilvēka nelaime. Mākslas filma.			
		<b>Svētdiena, 26. martis</b>			
		<b>LATVIJAS TV I</b>			
		9.00 Kaspers. 2. sērija.			
		9.30 Nošu spēles.			

## Sporta ziņas

### Vieglatlētika

Ginta Kraukle

10. un 11. martā Līvānu novada vieglatlētikas komanda startēja Paņevēžā — starptautiskās sacensībās «Nevežis». Sergejs Sandross (Līvānu 2. vidusskola) augstlēcšanā ar rezultātu 1,80 izcīnīja kausu, bet Līga Švirkste (Līvānu ģimnāzija) tāllēcšanā ar rezultātu 4,94 samierinājās ar trešo vietu, 1000 metros — ar 5. vietu. Laila Kurpniece (Līvānu ģimnāzija) uzstādīja personīgo rekordu 60 metru skrējienā — 8,6 un ieguva 8. vietu, tāllēcšanā — 4,43 — 7. vieta. Inesei Juhņevičai (Līvānu 2. vidusskola) 60 metru skrējienā rezultāts 8,1, personīgais rekords un 5. vieta, tāllēcšanā — 7. vieta. Līvānu novada komandas pozīcijas nostiprināja arī Upmalas pagasta sportists Jānis Pizičs, kurš tāllēcšanā ar rezultātu 5,80 un augstlēcšanā ar rezultātu 1,75 m apsteidza konkurentus un izcīnīja 1. vietu abās disciplīnās, iegūstot divus sacīkšu kausus. Jaunākajā vecuma grupā 2. vietu augstlēcšanā ar rezultātu 1,50 izcīnīja sportiste no Riebiņiem Inga Babre. Jersikietis Kristaps Jankovskis tāllēcšanā ieguva 5. vietu, rezultāts 5,89.

### Dambrete, šahs

Septītās kārtas rezultāti: 1. vieta Jānim Daugavietim, 2. vieta Gunāram Mikulim, 3. vieta Mārim Kalniņam. Dambretes turnīrs, kas sākās pagājušā gada oktobrī, ir noslēdzies. Par Līvānu novada čempionu dambretē kļuva Māris Kalniņš (9,5 punkti). 2. vietu izcīnīja Gunārs Mikulis (14,5 punkti), trešo vietu Jānis Rudzāts (17,5 punkti). Tādi spēcīgi dambretisti kā Jānis Daugavietis un Ilmārs Visockis palika bez medaļām, jo līdz uzvarai pietrūka tikai vienas ieskaites.

Noslēdzoties Līvānu novada šaha turnīra sestajai kārtai, vietu sadalījums sekojošs: 1. vietā Gunārs Mikulis, 2. vietā Jānis Rudzāts, 3. vietā Roberts Pūdžs..

## Makšķernieku kalendārs



Foto: J.Silickis

**Marta otro pusi varētu nosaukt par gatavošanos pavasara un vasaras sezonai.**

Pirms lielā loma būtu jāieeļļo spoles, jānopērk laba aukla un smalki āķi. Vēlreiz jāpārbauda spoguļāķu un plastmasas mormišku klāts. Varbūt tas jāpapildina. Zivis joprojām ir meklējamas krastu tuvumā un vietās, kur tās ķērās agrāk. Pastāv uzskats, ka zivis barojas vienā un tajā pašā laikā un vietā.

18. marts. Zivīm nav apetītes.

19. marts. Jau labāka copes diena.

20. marts. Zivīm parādās apetīte.

21. marts. Normāla copes diena.

22.-23. marts. Laba copes diena. Ieteicamas neliela izmēra blītkiņas.

24. marts. Laba copes diena.

25. marts. Nekādi dižie lomi nav gaidāmi.

26. marts. Aktīvi ņem asari.

27. marts. Teicama copes diena.

28. marts. Aktīvi ņem visas zivju sugas.

29. marts. Laba copes diena.

30. marts. Normāla copes diena.

31. marts. Laba copes diena.

## Lauku darbu kalendārs

18., 19. marts. Sēj agrīnos kāpostus, ziedkāpostus, sīksīpolus, lapu pētersīļus, puravus.

18.-20. marts. Liek diedzēties agros kartupeļus.

21. marts. Benedikta diena. Lielā kustoņu diena. Avenēm izgriež vecos dziņumus. Nesēj un nestāda, neiet mežā.

22., 23. marts. Sēj bietes. Apgriež koku un krūmu vainagus.

23. marts. Sēj sakņu pētersīļus, redīsus

un citus sakņaugus.

24. marts. Pārstāda istabas augus.

25. marts. Pavasara Māra. Kāpostu Māra. Māras dienas ritā jāpušķo ar prievītēm ābeles, lai tās labi augtu. Saullēktā jāmazgājas avotā vai strautā.

28., 29. marts. Sēj dārzeņus, kam ēdamā daļa atrodas zemē — bietes, burkānus, sīpolus dēstiem. Slauka skursteni, tā nepiesvidīs.

31. marts. Cērt avases, krūmājus.

## Padomi

### Ieteic veselīgas ēšanas eksperti

◆ Pirms katras ēdienreizes apēdiet kādu nelielu augli (ābolu, mandarīnu, kivi u.tml.).

◆ Baudiet desertu nevis kā nobeiguma akordu pie pusdienām vai vakariņām, bet kā pilnīgi atsevišķu ēdienu trīs stundas pēc pamatmalītes.

◆ Piena izstrādājumus (biezpienu, sierīnus, jogurtu u.tml.) ēdiet bez maizes. Šie produkti ir atsevišķa malīte.

◆ Burkānos ir daudz karotīna (A vitamīna provitamīns), taču, lai mūsu organisms spētu to uzņemt un izmantot, burkāni obligāti prasa taukvielu klātbūtni. Tātad burkāns noteikti jāpapildina ar krējumu, augu eļļu vai margarīnu, kad liekat tos galdā salātu vai sautējumu veidā.

◆ Gaļu, putnus un zivis ieteicams lietot vārtus vai sautētus, iepriekš atbrīvojot no treknuma un ādas.

◆ Nedzeriet tēju malītes laikā. Baudiet to 1,5-2 stundas pēc malītes.

◆ Vakariņas ieturiet ne vēlāk kā divas stundas pirms gulētiešanas.

◆ Nekad neēdiet, ja jūs ļoti steigā norīti lieli kumosi, tās provocē kuņģa čūlu un citas gremošanas trakta slimības) vai esat ļoti satraukts (labuma no apēstā nebūs, tieši pretēji).

◆ Malītes laikā nav jāapspriež nopietnas problēmas. Neļaujiet jūsu ģimenes malītes kādam pārvērst par pārmētumu, ķīviņu un asaru arēnu — zaudētāji būs visi. Arī problēma nebūs atrisināta.

◆ Lai cik gards būtu ēdiens, neņemiet papildporciju. Celieties no galda, līdz galam nepaēduši, nevis pārēdieties, jo tā nebūšiet nodarījis pāri ne labām manierēm, ne savai veselībai, un tā mums dota viena.

**Šodien vārdadienu svin — Adelina, Ilona.**  
**19. martā — Jāzeps.**  
**20. martā — Made, Irbe.**

**Horoskopi**  
**20. — 26. martam**

**Auns.** Notikumi virzīsies straujā tempā. Iespējams, ka spersiet izšķirīgus soļus partnerattiecību jomā. Nedēļas otrajā pusē jūsu uzmanību vairāk piesaistīs naudas lietas. Varbūt, ka iegādāsit jaunu tehniku vai detaļas tai. Brīvdienās ceļojiet. +25. -20.

**Vērsis.** Mierīgais Vērsis drīz pārvērtīsies par īstu bulli. Taču līdz tam vēl gandrīz nedēļa jāgaida. Nopietni jāpadomā par savu veselību. Piedalieties apkārtnes sakopšanas talkā. Ir pienācis laiks atsākt vingrot. +25. -23.

**Dvīņi.** Jūsu ikdienas solis kļūs raitāks un arī vieglāks. Enerģija iepilnīs jūsu ar katru elpas vilcienu un katru saules staru. Radīsies iespēja biežāk būt kopā ar sev dvēseliski tuviem cilvēkiem. Iesaistieties jautros pasākumos. +21. -25.

**Vēzis.** Pamanīsiet pārmaiņas apkārtējo cilvēku uzvedībā un arī sevī. Uzmanieties no pārpūles. Jums var uzticēt darbu, kas īpaši nesajūsmīnās. Milas lietās sāks veikties labāk. Taču darba jautājumi jūs tik un tā interesēs vairāk. +23. -20.

**Lauva.** Izmantojiet veiksmīgo zvaigzņu stāvokli! Lai jums pietiek drosmes un uzņēmības realizēt kādu lielāku projektu. Marsa un Mēness nelabvēlīgie stāvokļi tiks piebremzēti nedēļas vidū. Garastāvoklis strauji uzlabosies sestdien. +25. -23.

**Jaunava.** Pārskatiet sava budžeta iespējas. Ir vai nav vērts plānot lielus pirkumus tuvākajā laikā? Principā zvaigznes ir tam labvēlīgas. Nedēļas pirmā pusē būs emocionāli vieglāka, bet otrā — interesantāka un raibāka. +24. -25.

**Svari.** Pilnmēness atstās iespaidu uz septembrī dzimušajiem Svariem. Esiet savaldīgi darbā, savu jutiekļūmumu nepārvērtiet par šovu. Nesalīdzināmi jautrākā gaisotnē pavadīsiet brīvdienas. Kopā ar mīļoto dodieties piknikā. +21. -20.

**Skorpions.** Sapratīsiet, kas jums ir traucējis gūt panākumus iepriekš. Jābūt realistam — konkurenti nesnauz un tuvākajā laikā gatavojas sākt aktīvi darboties. Jūsu draugs beidzot kļūs noteiktāks savā rīcībā. +24. -23.

**Strēlnieks.** Ļoti jutami celsies jūsu bioenerģētiskais potenciāls. Sajūtiesiet, ka spēks rodas it kā pats no sevis. Radošās spējas brēks pēc realizācijas. Meklējiet sev jaunus labvēļus. Iespējams, ka sirdsmieru traucēs greizsirdība. +21. -23.

**Mežāzis.** Vajadzēs mobilizēt savus spēkus, netērēt tos ar tādu vieglumu kā līdz šim. Pirmdien emocijas traucēs pieņemt objektīvu lēmumu. Marss kļūs draudzīgāks, īpaši palīdzot Mežāžiem uzņēmējiem un fiziskā darba veicējiem. +23. -20.

**Udensvīrs.** Jūs meklēsiet un arī atradīsiet jaunus ceļus. Iespējams, atteiksieties no ziemas beigās plānotā un savu galveno uzmanību veltīsiet pilnīgi kaut kam jaunam. Laiks padomāt par remontu mājās. +21. -23.

**Zivis.** Nesteidzieties ar lēmumu pieņemšanu! Labvēlīgs laiks līgumu slēgšanai, mācībām un tirdzniecībai būs nedēļas otrajā pusē. Veiklākas un apķēriņākas izrādīsies februāra Zivis. Būs laba intuīcija. +23. -26.

**Urīna nesaturēšanas problēma ir risināma!**

Daudziem šķiet, ka urīna nesaturēšanas problēma pieaugušiem cilvēkiem ir reti izplatīts un grūti risināms veselības traucējums. Tādēļ, sastapušies ar šo problēmu, viņi nenecenšas to risināt, bet, uzskatīdami sevi par vienīgajiem, kuri cieš no urīna nesaturēšanas, cenšas to slēpt ne tikai no tuviniekiem, bet arī no sava ārsta.

Urīna nesaturēšana, ko sauc arī par inkontinenci, tomēr ir izplatīts veselības traucējums. Latvijā ar to slimo apmēram 160 000 cilvēku. Lielākoties — sievietes. Nesaturēšana var izpausties dažādi: gan kā neliela urīna noplūde, gan kā pilnīga nespēja kontrolēt urīnpūsli. Trijām ceturtdaļām no šiem cilvēkiem ir viegla urīna nesaturēšana, pie kuras urīns patvaļīgi izdalās pa dažām pilītēm vai kā neliela strūk-

Sludinājumi ♦ Reklāma ♦ Apsveikums ♦ Līdzjūtības

**BALTA** APROŠINĀTAJU GRUPA **ALTERNA** **PAREX** APROŠINĀŠANAS KOMPĀNIJA

**APDROŠINĪES**

...UN VINNĒ **Oleo-Mac** motorzāģi

Brīvības iela 76, tālr.: 53-22863  
 Darba laiks: 8.30 - 17.00, otrd. līdz 18.00, /brīvd.: - sest. un svētd./

**Preiļu CSDD**

Izlozē piedalās tikai **MARTĀ** iegādātās autoīpašnieku obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas **POLISES**, kuru termiņš ir ne mazāks par **6 mēnešiem**

Marta vēji sapūtuši  
 Dzīves gadus vienuviet,  
 Pūpolkokā sudrabortā  
 Šodien Tavas dienas zied.

**APSVEICAM**  
**Janīnu Pupiņu**  
**60 gadu jubilejā!**  
 Sveic meitas Ina un Dace,  
 znoti un mazbērni

**Pārdod**

Opel Ascona, 1986. g. Tālr. 75559 vakaros;  
 GAZ-53. Tālr. 24635;  
 palaidējdzinēju PD-8 traktoram T-40 AM. Tālr. 54685 pēc 20;  
 jaunu telferi. Tālr. 50429;  
 sienu, salmus, miežus 'Linga'. Tālr. 55614, 9439285;  
 kviešu klijas, saulespuķu spraukumus. Tālr. 1-5642546, 1-9250573;  
 āboliņa un timotiņa (maisījuma) sēklas, medu. Tālr. 76218.

**Dažādi**

Veicam iekšējo remontu. Tālr. 65049.  
 Remontē divānus. Tālr. 73585.

**PIEMINEKĻI**

**No melnā un vietējā granīta.**  
**Labā kvalitāte, zemas cenas.**  
**Tālr. 9287593; 1-5431551,**  
**1-5445283 vakaros.**  
 Adrese: Daugavpils raj. Lociki (5. māja).

SIA «Piebalgas tekstils» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu: **23. martā** 9.00 Sīļukalnā, 10.00 Polkoronā, 11.00 Stabulniekos, 12.00 Gaļēnos, 14.00 Pieniņos, 14.30 Riebiņos, **24. martā** 8.00 Ličos, 9.00 Priekuļos, 10.00 Sutros, 11.00 Rožupē, 12.00 Vanagos, 13.00 Vecvārkavā, 14.00 Vabolē, 16.00 Liksnā.

**Iepērk mājlopus gaļai.**  
**Tālr. 24289.**

**Izbraucam un iepērkam lopus dzīvsvārā: govīs, bulļus, teļus, cūkas, sivēnmātes, aitas.**  
**Samaksa uz vietas. Tālr. 1-5453480,**  
**1-5434420, 1-9629167.**



Tavs maigums, māt, mums tik daudz dzīvī spēku devis...

**Sāpju brīdī esam kopā ar audzinātāju Veltu Skuteļi un viņas ģimeni, no MĀTES uz mūžu atvadoties.**  
 Salas pamatskolas skolotāji

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,  
 Un piemiņa kā saules zieds.  
**Skumstam līdzī audzinātājam Veltai Skuteļi, MĀMIŅU mūžībā aizvadot.**  
 Rotaļnieki, audzinātāja

Cik pasacīts tev, tik ir, nu sarunāties ar tevi Būs — klausīties pašam sevi Un atmiņu lappuses šķirt. **Izsakām līdzjūtību Valijai Rusiņai, TĒVU mūžībā aizvadot.**  
 Livānu novada dome

Labi darbi, mīļi vārdi — Tie palika šai saulē. **Izsakām līdzjūtību Valijai Rusiņai, no TĒVA atvadoties.**  
 Preiļu rajona padome

**SIA Stora Enso Mežs**

Iepērk svaigi zāģētu papīrmalku (3,05 m): egle, priede 15 USD/m<sup>3</sup>, bērzs 15,5 USD/m<sup>3</sup>.

Apmaksa tūlītēja Ls pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa.  
 Piegādes vieta: Rēzekne, Varoņu 36.  
 Tālr. 4621207, 46 32474, 9432521.  
 Aglonas stac., Krasta iela 8. Tālr. 53 65130.

**STORAENSO**

**Preiļu Valsts ģimnāzija (Preiļos, Kooperatīva ielā 6) aicina uz atvērto durvju dienu š. g. 27. martā plkst. 11.00.**  
 Uzziņas pa tālr. 53 21663.

**A/s «Preiļu siers» valde**

paziņo, ka saskaņā ar spēkā esošo «Nolikumu par slēgtās emisijas akciju pārdošanu pirkšanu», esošajiem akcionāriem tiek piedāvāts iegādāties realizācijai atgrieztās akcijas. Realizācijas cena — Ls 0,50. Pieteikumi tiks pieņemti līdz 2000. gada 31. martam.  
**Telefons uzziņām 21136.**

**20. martā sāks strādāt sieviešu un vīriešu FRIZĒTAVA**  
 Preiļos, Brīvības ielā 2, 2. stāvā.

**VIŠĶU tehnikums organizē zemnieku 1. kvalifikācijas apmācības kursus no š. g. 21. marta.**  
 Informācija pa tālr. 54 72111, 54 72144.

**UZMANĪBU GRĀMATVEŽI!**  
 SIA «Nodus A» š. g. 22. martā rīko semināru:

1. Jaunās ledzīvotāju ienākuma nodokļa veidlapas (vecā parauga veidlapas tiek atceltas: «Paziņojums par izmaksas vietā ieturēto un budžetā pārskaitīto nodokli», «Ziņas par izmaksātajiem ienākumiem neieturot nodokli pie ienākuma izmaksas» u. c.). Šīs veidlapas būs jāaizpilda pēc 1. aprīļa.
2. Pēdējie grozījumi likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» pieņemti 1999. gada 25. novembrī un 2000. gada 27. janvārī.
3. VID 2000. gada 11. februārī pieņemtie metodiskie norādījumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtību.
4. Uzņēmuma vieglo automašīnu izmantošana, aplikšana ar nodokļiem.
5. Ar iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju (pēdējais iesniegšanas termiņš 1. aprīlis) saistīti jautājumi.

Seminārā tiks izdalīti jaunākie normatīvie dokumenti.  
 Lektore — Inese Bērziņa, VID galvenās nodokļu pārvaldes, Tiešo nodokļu metodikas daļas galvenā inspektore.  
 Seminārs notiks: Preiļos, Raiņa bulvārī 17, kinoteātri «Ezerzeme».  
 Sākums plkst. 14.00.  
 Dalības maksa Ls 10.  
 Apmaksu var veikt semināra dienā vai arī uz SIA «Nodus A» norēķinu rēķina 01408047969 Hansabankā Latvija, kods 310101717, NMN 43603012789, Dzirnauvu ielā 140, Rīgā.  
**Telefons informācijai: 9110413.**

līna. Ap 30 000 cilvēkiem Latvijā ir smagāki urīnpūšļa darbības kontroles traucējumi, kas parasti radušies muguras traumu vai nervu sistēmas darbības traucējumu rezultātā.  
 Katram, kurš cieš no urīna nesaturēšanas, ir jākonsultējas ar ģimenes ārstu, jo, lietojot zāles, veicot speciālus vingrinājumus un fizioterapijas procedūras, šo slimību var mazināt vai pat izārstēt.  
 Šādiem cilvēkiem saglabāt ierasto dzīves ritmu palīdz speciāli higiēnas izstrādājumi. Ja ir viegla urīna nesaturēšana, ieteicams aptiekās iegādāties speciālus ieliktnišus, kuri atšķirībā no parastajām higiēniskajām pakētēm nodrošina lielāku uzsūktspēju, līdz ar to arī drošību, kā arī pasargā no nepatīkamās urīna smakas. Daļējas vai pilnīgas nesaturēšanas gadījumā ieliktnišus nostiprina ar speciālām biksītēm. Smagas urīna nesaturēšanas pacientu aprūpei ir lietojami biksautiņi — ar dažādām uzsūktas pakāpēm un izmēriem.

**KURSI:**

- autovadītāja,
- friziera,
- bārmeņa viesmīļa,
- manikīra

Preiļos, Tirgus laukumā 5.  
 Tālr. 21450, mob. tel. 9444553.

Gulošu slimnieku ādas kopšanai aptiekās ir nopērkami mazgāšanas krēmi un mitrās salvetes, kas ļauj aprūpi veikt bez ūdens. Šie krēmi ādu nekairina, mikstina, tāpēc neveidojas ādas iekaisumi un izgulējumi.  
 Ir padomāts par visu, lai jebkurš cilvēks ar urīna nesaturēšanu justos droši un ērti. Kvalitatīvus vienreizējās lietošanas aprūpes materiālus savu tuvinieku aprūpē plaši lieto pasaulē, arī Latvijā.

**Dr. Pauls Ozoliņš**

**2000. gada 22. martā plkst. 11.00 Preiļu rajona padomes zālē (Raiņa bulvārī 19) notiks seminārs «Slimnieku aprūpe mājās».**  
 Risinājumi urīna nesaturēšanas gadījumos.  
**TENA higiēnas līdzekļu paraugi bez maksas.**  
**TENA — drošības sajūtai!**

**«Autoskola Livāni» organizē «B» kategorijas autovadītāju kursus Livānos, Dzelzceļa ielā 19. Tālr. 43447, mob. tel. 9609226. Preiļos, Kārsavas 4. Tālr. 21500, 23723 (vakaros).**

**Neaizmirstiet!**  
 Līdz 25. martam pasūtiet «Novadnieku» aprīlim un piedalieties balvu izlozē!

**NOVADNIEKS**  
 Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk divpadsmit reizes mēnesī (otrdien, ceturtdien, sestdien). Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.  
 Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.  
 Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fakss 22305.  
 Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Pasūtījuma indekss 3033.